

Razvojni program
občine Žirovnica
2009 - 2016
z elementi do leta 2020

April 2009

naročnik:

Občina Žirovnica
Breznica 3
4274 Žironivca
e-mail: obcina@zirovnica.si
www.zirovnica.si
Tel.: 04 580 91 00
Fax: 04 580 91 09

predmet:

RAZVOJNI PROGRAM OBČINE ŽIROVNICA 2009 – 2016 z elementi do leta 2020

Predlog

Odgovorna oseba: Leopold Pogačar, župan

Člani strateškega sveta: Janez Hudobivnik, Elektro Gorenjska, Izidor Jekovec, podžupan Občine Žirovnica, Valentin Sodja, ravnatelj OŠ Žirovnica, Janez Dolžan, ZTK Žirovnica, Andrej Ržišnik, RP, Anton Koselj, Savske elektrarne, Branko Tramšek, Sava hoteli Bled, Leopold Pogačar, župan Občina Žirovnica

Člani projektne skupine: Izidor Jekovec, podžupan Občine Žirovnica, Franc Pfajfar, Boštjan Noč, Anton Zupan, Sebastjan Zupan, vsi svetniki Občine Žirovnica, Monika Kusterle, direktorica občinske uprave, Petra Žvan, višja svetovalka in Marija Lužnik, višja svetovalka Občina Žirovnica

Zunanji strokovni sodelavec: K&Z, Svetovanje za razvoj d.o.o., Kranjska c. 4, Radovljica
Mag. Slavka Zupan
Boža Kovač, univ.dipl. ekon.

Datum : April 2009

Kazalo

0.	Uvodne besede	4
1.	Namen in metodologija priprave razvojnega programa	5
2.	Občina Žirovnica danes	7
2.1.	Osnovni podatki o občini Žirovnica	7
2.2.	Okolje in infrastruktura	9
2.3.	Ljudje: demografija, znanje, zdravje in sociala	11
2.4.	Podjetništvo in kmetijstvo	16
2.5.	Turizem in kultura	19
2.6.	Analiza javnih storitev in institucionalnega okvira	20
2.7.	Analiza finančnega potenciala za razvoj občine	21
2.8.	SWOT Analiza prednosti , slabosti, priložnosti in tveganj	22
2.10	Zaključki analize in smeri za ukrepanje	23
3.	Strategija: vizija, poslanstvo, cilji in prednostne usmeritve	25
3.6.	Vizija, poslanstvo in vrednote	25
3.6.1.	Vizija	25
3.6.2.	Naše vrednote	25
3.6.3.	Poslanstvo občine	25
3.7.	Cilji in prednostne usmeritve	26
3.8.	Strateške naložbe občine po letih 2009 – 2020	26
3.9.	Prednostne usmeritve z ukrepi, programi in projekti	27
3.9.1.	Prednostna usmeritev: Kultura in turizem	27
3.9.2.	Prednostna usmeritev: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	35
3.9.3.	Prednostna usmeritev: Medgeneracijsko povezana skupnost	43
3.9.4.	Prednostna usmeritev: Prijazna in učinkovita občina	48
3.10.	Novi ukrepi in projekti po tipih in ciljnih skupinah	51
4.	Finančni okvir	52
5.	Organizacijski okvir za izvedbo	53
	Priloge	54

0. Uvodne besede

Prvo desetletje delovanja občine Žirovnica je za nami. Staremu razvojnemu programu se je iztekel rok, uresničili smo večino zastavljenih ciljev in prišli do točke, ko se je bilo potrebno ozreti nazaj, potegniti črto in hkrati razmisliti kako naprej.

Glede na spremenjene okoliščine financiranja občin in pridobivanja dodatnih finančnih virov, na podlagi potreb in želja, v imenu napredka in razvoja, predvsem pa zaradi sprememb v smislu kvalitete življenja in bivanja, smo se odločili narediti nov strateški dokument občine z naslovom »Razvojni program občine 2009-2016 z elementi do 2020«. Pri tem smo izbrali multidisciplinarni pristop, ki temelji na vključevanju čim večjega števila posameznikov, organizacij in stroke, zato, da definiramo naše potrebe, možnosti in na novo postavimo cilje, ki temeljijo na realnih ocenah in zmožnostih.

Za resno obravnavo in načrtovanje razvoja občine ter usklajenosti z Načrtom razvojnih programov (NRP), ki je sestavni del občinskih proračunov, je potrebno izdelati tak strateški dokument. Rad bi poudaril, da smo prihodnji razvoj želeli načrtovati odprto in v mislih na prihodnje generacije.

Že pri sami pripravi, ki je temeljila na proučevanju obstoječe dokumentacije, analizah statističnih gibanj, na delu z občani v obliki delavnic, razgovorih in anketi, so se nam odpirala nova obzorja, ki narekujejo drugačen razvojni pristop in dinamiko izvajanja načrtovanega.

Ves čas priprave, aktivnosti in proučevanja različnih možnosti in smeri razvoja naše občine smo, kot boste lahko razbrali iz programa, pazili na ohranjanje tradicije (turizem, kultura, kmetijstvo) in na okoljevarstvene vidike (ohranjanje narave, biotske raznolikosti, vode, zraka...). Vse to smo poskušali vnesti v smer in panoge razvoja naše občine v naslednjem desetletju, obenem pa izkoristiti obstoječe resurse in možnosti. Istočasno smo upoštevali tudi skladnost z drugim pomembnim procesom, ki je tekel v istem obdobju, to je s postopkom sprejemanja občinskega prostorskega načrta (OPN), ki na novo definira rabo prostora in vplive na okolje. Brez sinhronizacije obeh strateških dokumentov, nobeden od njiju ne bi bil izvedljiv, oziroma realen.

Moja želja je, da bi Razvojni program občine služil, ne samo, kot osnova razvoja tega območja, županu, občinski upravi in občinskemu svetu ter bil podlaga za načrtovanja porabe občinskih sredstev in operacionalizacije projektov, temveč, da bi ga lokalna skupnost »vzela za svojega«. Le takrat, sem prepričan, bo v celoti zaživel in prinesel to čemur je namenjen:

S čim večjim konsenzom vseh ki živijo ali delajo v naši občini doseči razvoj in napredek občine na področjih, ki jih program vsebuje.

Na tem mestu bi se iskreno zahvalil vsem posameznikom in skupinam, občinski upravi, svetnicam in svetnikom, gospodarskim subjektom ter pripravljalckam iz podjetja K&Z za vse ideje, vizije, trud in požrtvovalnost. Tudi zaradi vas je pred nami dokument, ki ima vsebino, realne plane in je izvedljiv. Čisti užitek je bilo sodelovati z Vami.

Leopold POGAČAR
ŽUPAN

1. Namen in metodologija priprave razvojnega programa

■ Namen

Ena izmed temeljnih nalog lokalne samouprave je skrb za usklajen in trajnostni razvoj. Izdelava, postopki in sprejem razvojnega programa občine niso zakonsko predpisani. Odločitev o izdelavi celovite strategije razvoja oz. razvojnega programa je stvar vsake lokalne skupnosti same. Občina Žirovnica svoj razvoj načrtuje že vse od leta 2000, ki je v sodelovanju s podjetjem NOV'NA izdelala Razvojni program za obdobje 2000-2005 z elementi do leta 2010. Navedeni program se izteka, zato Občina Žirovnica s pričujočim dokumentom za novo obdobje opredeljuje dolgoročne družbene, gospodarske in okoljske cilje. Svoje razvojne ambicije temelji na lastnih ljudeh in potencialih, priložnostih in svojih konkurenčnih prednostih v širšem okolju ter jih usklajuje z zmožnostmi in viri, ki nam bodo v naslednjih letih na voljo.

■ Ocena o izvajanju Razvojnega programa Občine Žirovnica 2000 – 2005 z elementi do leta 2010

Občina Žirovnica je v letu 2008 izdelala vmesno oceno o izvajanju razvojnega programa za obdobje 2000 – 2005 in ugotovila, da:

- je bilo 22 projektov od 52 realiziranih,
- med realiziranimi projekti prevladujejo tisti, na katere je imele Občina Žirovnica prevladujoč vpliv.
- so bili nekateri projekti glede na današnje razvojne trende in omejen vpliv lokalne skupnosti **preambiciozno** zastavljeni (pr. področje kmetijstva, podjetništva, razvoj človeških virov,...),
- nekateri večji projekti zaradi pomanjkanja finančnih virov ali nosilcev razvoja (še) **niso realizirani**,
- se **osnovna razvojna izhodišča (analiza, vizija, cilji) do danes bistveno ne spreminjajo**, potrebno jih je le posodobiti v smislu novih razvojnih izzivov in konceptov v občini, regiji in državi (nove tehnologije, novi strateški projekti v občini, povezovanje, ..),
- se danes in v naslednjih letih **pojavljajo nekateri novi trendi, viri ter modeli financiranja**, poslovanja in organiziranja, ki v času priprave razvojnega programa občine Žirovnica še niso bili znani.

■ Obdobje veljavnosti: 2009 – 2016 (2020)

Pričujoči razvojni program občine Žirovnica je pripravljen za obdobje do leta 2016 z elementi do leta 2020, saj vključuje nekaj strateških projektov, katerih realizacija terja velika finančna sredstva, zahtevna prehodna pripravljala dela in usklajevanja z vidika prostora, modela financiranja in upravljanja. Strateške projekte je mogoče izvesti le s konsenzom partnerjev in kontinuiteto politike čez več mandatnih obdobj.

■ Vloga razvojnega programa občine med drugimi dokumenti Občine Žirovnica

Razvojni program občine Žirovnica je najvišji strateški dokument v hierarhiji razvojnih dokumentov, zato mu morajo ostali sektorski dokumenti slediti. Razvojni program je nastajal v usklajenosti z občinskim prostorskim načrtom in bo podlaga za pripravo vsakokratnega Načrta razvojnih programov proračuna občine.

■ Proces in metodologija priprave razvojnega programa

Odločitev o pristopu k izdelavi razvojnega programa občine Žirovnica je sprejel Občinski svet Občine Žirovnica 11.5.2008. Metodologijo izdelave smo prilagodili postavljenim izhodiščem:

- dokument naj bo kratek, jasen in ciljno osredotočen,
- poudarek je na izvedljivosti in na ključnih projektih ter aktiviranju čim širšega kroga nosilcev razvoja v občini,
- uravnotežiti je treba dolgoročno finančno sposobnost občine, prednostne potrebe in prostorske možnosti,
- kjer je možno in smiselno se pritegne zasebni kapital v uresničevanje strategije oz. projektov,

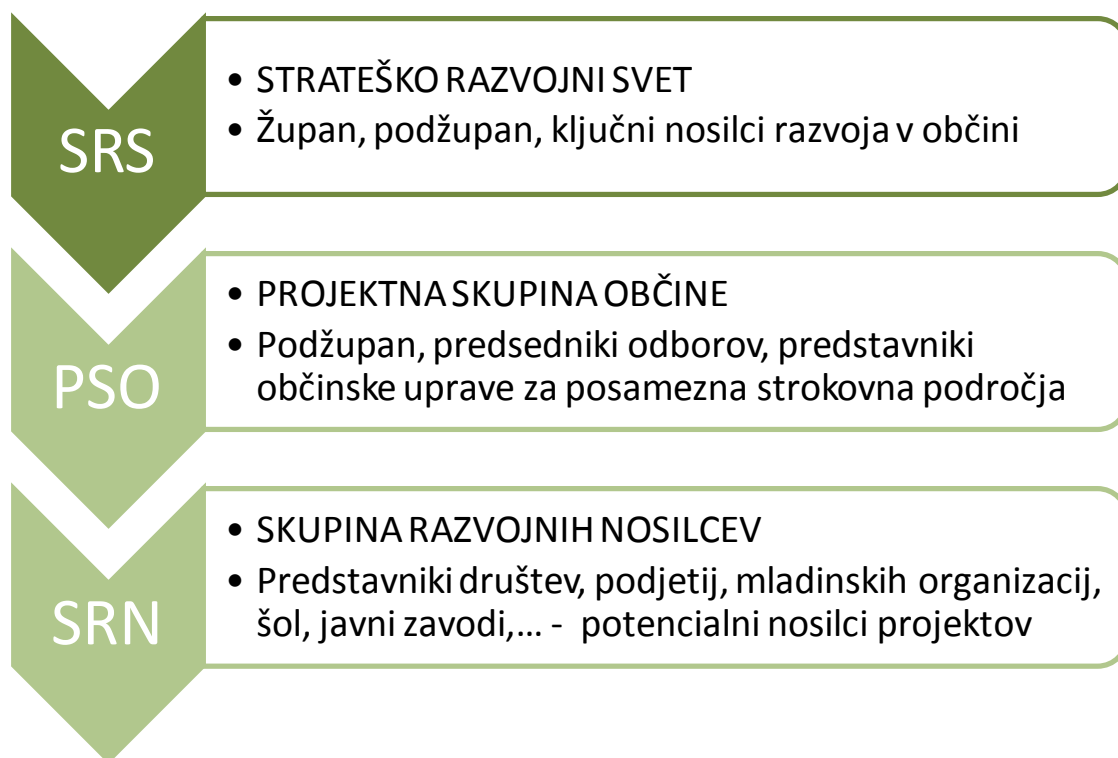
- proces izdelave naj bo odprt, zato je potrebno vključiti ključne osebe iz politike, podjetništva, civilne družbe ter tiste, ki bodo strategijo tudi izvajali.

Proces izdelave je potekal od aprila 2008 do februarja 2009 v okviru 3 osrednjih delovnih skupin (strateško razvojni svet, projektna skupina, razvojni nosilci) in ločenih tematskih skupinah (šport, kultura). V delovne skupine smo povabili predstavnike društev, vaških odborov, podjetij ter občinskih zavodov. Na 7 delavnicah smo analizirali razvojno situacijo, razmišljali o razvojni viziji in ciljih občine ter podali ukrepe. Vzporedno smo med občani izvedli tudi vprašalnik, na katerega je odgovorilo 38 občanov. V celoti je bilo v proces razvojnega načrtovanja vključenih več kot 100 občanov in občank.

Tabela 1: Struktura udeležencev procesa izdelave razvojnega programa

Sodelujoči/-či	Moški	Ženske	Skupaj
v anketi	55	17	72
na delavnicah	17	13	30
Skupaj	72	30	102

Slika 1: Organizacijska struktura za pripravo razvojnega programa

2. Občina Žirovnica danes

2.1. Osnovni podatki o občini Žirovnica

■ Samostojna občina od leta 1998

Občina Žirovnica je nastala leta 1998 z razdružitvijo nekdanje večje občine Jesenice. Pred tem je bila Žirovnica samostojna vse od 1849 do konca druge svetovne vojne. Ponovno se je oblikovala leta 1952, vendar se je obdržala le do leta 1962, ker so takrat postale »moderne« velike občine. Od takrat je na istem prostoru delovala krajevna skupnost v sestavu Občine Jesenice. Ključni organi današnje občine so občinski svet s 14 člani, župan, podžupan, nadzorni odbor, 2 komisiji in 3 odbori. V občini je ustanovljenih tudi 10 vaških odborov, ki so posvetovalna telesa občinskega sveta. S tem je omogočena zastopanost in vključenost vseh naselij v delovanje občine.

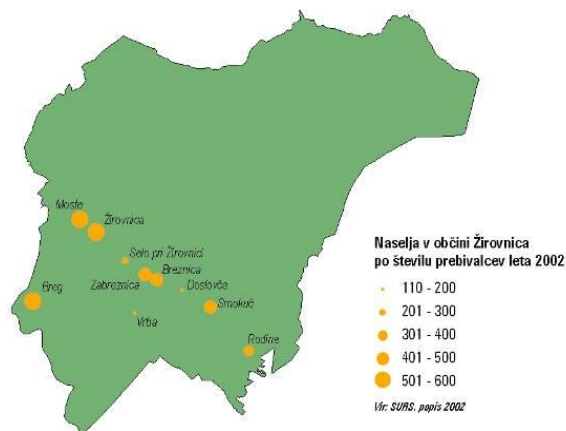
■ Manjša občina: 4.296 prebivalcev v 10 naseljih

Danes občina tako po površini kot po številu prebivalcev sodi med manjše slovenske in tudi gorenjske občine (po površini je na 144. mestu od 210 občin v Sloveniji in na 16. mestu od 18 občin na Gorenjskem, po številu prebivalcev pa je na 116. mestu med slovenskimi in na 15. mestu med gorenjskimi občinami). Občina meri **42,6 km²** in jo sestavlja **10 naselij**, lociranih ob prometnicah v ravninskem delu občine: Breg, Breznica, Doslovče, Moste, Rodine, Selo pri Žirovnici, Smokuč, Vrba, Zabreznica in Žirovnica. Junija 2008 je imelo območje občine Žirovnica **4.296 prebivalcev**, kar predstavlja 0,2 % prebivalcev Slovenije in 2,1 % prebivalcev Gorenjske. Gostota poselitve je **100,8 prebivalcev na km²**, kar presega gorenjsko povprečje (94,8 preb./km²) in je na ravni slovenskega (100,6 preb./km²).

Karta 1: Lega občine Žirovnica

Karta 2: Naselja v občini Žirovnica

■ Obmejna občina, bližina turističnega središča Bleda

Občina Žirovnica na severu meji z Avstrijo, na vzhodu oz. jugovzhodu z občinama Tržič in Radovljica ter na zahodu z občinama Bled in Jesenice. Lega naselij ob prometnicah v ravnini prispeva k **prometno ugodni legi in dobri dostopnosti**.

Žirovnica se nahaja v neposredni bližini turističnega središča Bled, srednjeveške Radovljice in športnega letališča Lesce. Od Ljubljane je oddaljena 50 km, od mejnega prehoda z Avstrijo (Karavanke) 10 km, in od mejnega prehoda z Italijo (Trbiž) 40 km.

Tabela 2: Kazalniki razvoja Občine Žirovnica 2008

Kazalnik	Vir podatka	Žirovnica	Gorenjska	Slovenija
Površina	SURS	42,6 km ²	2 % Gorenjske	0,2 % Slovenije
Gostota poselitve (št. prebivalstva/km ²)	SURS, junij 2008	100,8	94,8 preb/km ²	100,6 preb/km ²
Demografski kazalniki				
Število prebivalstva	SURS, junij 2008	4.296	2,1%	0,2%
% prebivalcev mlajših od 15 let	SURS, junij 2008	14,2%	14,8%	13,8%
% prebivalcev starejših od 65 let	SURS, junij 2008	18,8%	16,2%	16,2%
Indeks staranja	SURS, junij 2008	131,9	109,4	117,1
Delež prebivalstva z visoko izobrazbo	SURS, Popis 2002	9,3%	8,0%	7,9%
Število gospodinjstev	SURS, Popis 2002	1.440	2,1%	0,2%
Število stanovanj	SURS, Popis 2002	1.608	2,2%	0,2%
Kazalniki infrastrukture				
Dolžina državnih cest v km	DRSC, 2007	13,8	586,0	6.474,1
Dolžina lokalnih cest v km	DRSC, 2007	5,7	862,5	11.485,6
Dolžina javnih poti v km	DRSC, 2007	40,0	1.566,8	18.317,4
Dolžina javnih poti za kolesarje	DRSC, 2007,	0 (3,5*)	18,4	53,4
Dolžina urejenih sprehajalnih poti v km	Občina Žirovnica	3	-	-
Dolžina urejenih konjeniških poti v km	Občina Žirovnica	0	-	-
Okoljski kazalniki				
Kakovostni razred reke Save, merjeno pri Otočah	ARSO, 2005	1-2	-	-
Dolžina kanalizacij v km	Jeko-in, nov. 2008	15,63	-	-
Število gospodinjstev priključenih na kanalizacijo	Jeko-in, jan. 2009/ *SURS, 2002	193	36.655 (54,8%)*	360.421 (53,1%)*
Število gospodinjstev priključenih na ČN	Jeko-in, jan. 2009	193	-	-
Dolžina vodovodov v km	Jeko-in, jan. 2009	31,71	-	-
Število gospodinjstev brez priklopa javni vodovod	Jeko-in, jan. 2009/	3	3.438 (5,1%)*	60.064 (8,8%)*
Količina odpadkov zbranih z javnim odvozom v tonah/leto/1000 preb.	SURS, 2007	435,62	428,91	418,04
% NATURA 2000 območij	MOP	45,4%	44,4%	35,5%
Dolžina izgrajenega plinovodnega omrežja v km	Plinstal d.d., letno	30,35	-	-
Plinovodni priključki (Adria plin, 2008)	Plinstal d.d., letno	443	-	-
Kazalniki življenjskega in družbenega standarda občine				
Število otrok vpisanih v vrtec	Občina Žirovnica,	103	-	-
Število otrok vključenih v vrtce	SURS, 2007	101	5.924	61.395
Delež od vseh otrok starih 2-5 vključenih v vrtec	lasten izračun	56%	-	-
Število otrok v OŠ	Občina Žirovnica,	373	17.416*	164.768*
Število dijakov v 1. letniku srednje šole	Občina Žirovnica,	42	-	-
Število diplomantov/1000 prebivalcev	SURS, 2007	9,6	6,9	8,2
Število uporabnikov pomoči na domu	Občina Žirovnica, okt.	17	-	-
Število neprofitnih stanovanj v lasti občine	Občina Žirovnica	9	-	-
Število pacientov/ splošnega zdravnika	OZ Gorenjske, mar.	2.190	-	-
Število članov krajevne enote knjižnice dr. Matija Čopa v Žirovnici	Občinska knjižnica Jesenice, jan. 09	412 (268 na Jesenicah)	-	-
Število zasedenih dni športne dvorane (Partizan)	Občina Žirovnica	250	-	-
Število društev (Register društev, MNZ)	UE Jesenice, Register	30	1.865	20.865
Kazalniki turizma in kulture				
Število obiskovalcev v Prešernovi hiši	SURS, 2008	24.248	-	-

Kazalnik	Vir podatka	Žirovnica	Gorenjska	Slovenija
Število obiskovalcev v hiši F.S. Finžgarja	SURS, 2008	7.333	-	-
Število obiskovalcev v Čopovi hiši	SURS, 2008	6.142	-	-
Število kulturnih spomenikov državnega	Občina Žirovnica	2	-	-
Število kulturnih spomenikov lokalnega	Občina Žirovnica	48	-	-
Število ležišč	SURS, 2007	102 *	0,62%	0,13%
Število turistov	SURS, 2007	686	0,13%	0,03%
Število prenočitev turistov	SURS, 2007	2.003	0,14%	0,02%
Zasedenost turističnih zmogljivosti	Lasten izračun	42%	-	-
Gospodarski kazalniki				
Število delovno aktivnega prebivalstva	SURS, okt. 2008	688	0,92%	0,08%
Število samozaposlenih oseb	SURS, okt. 2008	124	1,73%	0,14%
Stopnja registrirane brezposelnosti	SURS, okt. 2008	3,5%	4,4%	6,6%
Število gospodarskih družb	AJPES, 2007	79	1,80%	0,16%
Število delovnih mest v gospodarskih družbah	AJPES, 2007	318	0,71%	0,06%
Dodana vrednost / zaposlenega v EUR	AJPES, 2007	26.612 €	32.184 €	33.538 €
Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega	SURS, okt. 2008	939,96 €	888,55 €	917,64 €
Poslovne površine v ha	Občina Žirovnica	8,8	-	-
Število družinskih kmetij	SURS, Popis 2000	97	1,93%	0,11%
Število ekoloških kmetij	Inštitut za kontrolo in certifikacijo, 2008	0	14+7 v preusmeritvi	156+52 v preusmeritvi
Število dopolnilnih dejavnosti	UE Jesenice, feb.	4 na 3	464*	-
Finančni in premoženjski potencial občine				
Finančni potencial občine za razvoj	OŽ, 2008	1 mio €	-	-
Nezazidana stavbna zemljišča v lasti občine	OŽ, jan. 2009	12.425 m ²	-	-
Površina kmetijskih zemljišč v lasti občine	OŽ, jan. 2009	5,9 ha	-	-
Površina gozdov v lasti občine	OŽ, jan. 2009	1.800 m ²	-	-
Število neizkoriščenih objektov v lasti občine	OŽ, jan. 2009	0	-	-

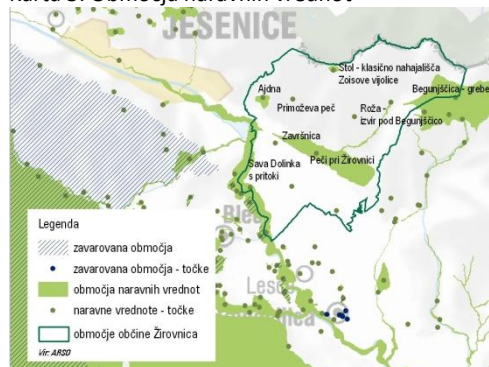
(*od tega 89 v planinskih kočah in domovih)

2.2. Okolje in infrastruktura

■ Izjemna alpska krajina

Občina Žirovnica je ena krajinsko najpestrejših občin. Na severu daje izjemno veduto gorati svet Zahodnih Karavank, ki se proti jugu spušča na ravninski svet Savske ravnine oz. Dežele, kjer je ob prometnicah lociranih vseh 10 naselij. Prav zaradi stičišča biotsko ohranjenega gorskega sveta in tisočletja poseljenega ravninskega dela je območje občine prostorsko in okoljsko občutljivo. Območja Natura 2000 v občini Žirovnica obsegajo 1.932 ha oz. kar 45,4 % občine.

Karta 3: Območja naravnih vrednot

Karta 4: Območja NATURA 2000

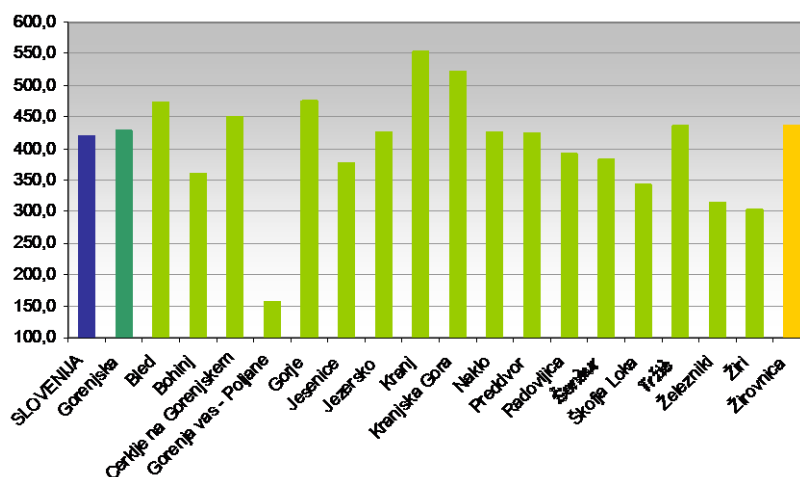

■ Obremenjenost okolja ne presega mejnih vrednosti

Obremenjenost okolja po podatkih Agencije RS za okolje ne presega mejnih vrednosti, kemijsko stanje podzemne in pitne vode na območju je dobro. Reka Sava se nahaja v 1-2 kakovostnem razredu (I. 2005) in je bila v letih 2002 – 2006 v dobrem kemijskem stanju (merilno mesto Otoče).

Leta 2007 je bilo z javnim odvozom na območju občine zbranih 1.854 ton odpadkov (431 kg/ prebivalca), kar je 8,5 % več kot leto prej in 2,1 % vseh z javnim odvozom zbranih odpadkov na Gorenjskem. Odlaganje nesortiranih odpadkov je urejeno na deponiji Mala Mežaklja, medtem, ko občina za zbiranje in sortiranje odpadkov še nima urejenega zbirnega centra in v ta namen uporablja zbirni center v občini Jesenice.

Graf 2: Količina odpadkov (t) na 1000 prebivalcev v občini Žirovnica v primerjavi z gorenjskimi občinami, Gorenjsko in Slovenijo, leta 2007 (vir: SURS)

■ Kakovost vode in vodooskrbe

V občini je vodooskrba zagotovljena preko 2 vodovodnih sistemov: Završnica in Ajdna. V občini je zgrajenih 31,71 km vodovodnega sistema, iz javnega vodovodnega sistema pa je oskrbovanih 99% vseh prebivalcev občine. Kakovost vode v vodovodih nadzoruje Zavod za zdravstveno varstvo Kranj. Poročila za zadnje obdobje kažejo na ustrezno kakovost vode v javnem omrežju.

■ Odvajanje in čiščenje voda še ni urejeno na območju celotne občine

Naselja Rodine, Smokuč in Doslovče imajo izgrajeno kanalizacijsko omrežje, ki je priključeno na čistilno napravo v občini Radovljica, kar predstavlja 193 gospodinjstev oz. 13 % vseh v občini. V naseljih Vrba in Breznica je kanalizacija v izgradnji. V ostalih naseljih (Moste, Breg, Selo, Zabreznica in Žirovnica) zbirajo odpadne vode bodisi z individualnimi ali skupinskimi greznicami.

■ Prometna dostopnost – razvejana prometna mreža v ravninskem delu

Karta 5: Prometna infrastruktura

Prek ravninskega dela občine potekata X. evropski železniški in avtocestni koridor. Na območju občine je 3,9 km avtoceste, 0,4 km glavne ceste, 9,4 km regionalne ceste in 45,8 km občinskih cest, od tega 5,7 km lokalnih cest in 40 km javnih poti. Cestna mreža je zaradi precejšnega deleža goratega sveta podpovprečno gosta: 1,4 km/km² v občini Žirovnica (v Sloveniji 1,9 km/km²). (Vir: SURS).

Javni promet poteka po cesti (avtobus) iz smeri Jesenice, Bled, Radovljica – Begunje ter po železnici iz smeri Jesenice in Ljubljana. Dostopnost v delovnikih je boljša kot konec tedna, ko se število zlasti avtobusnih linij zmanjša oz. ob nedeljah celo ukine. V smeri Jesenic in Ljubljane ima naselje Žirovnica več dnevnih povezav, ki so tudi časovno ugodnejše od avtobusa.

Tabela 3: Neposredna dostopnost Žirovnice/Moste z različnimi oblikami prevoza (op. merjeno ob delovnikih, februar 2009)

ŽIROVNICA/Moste Prevozno sredstvo	Bled		Jesenice ŽP		Radovljica		Ljubljana center		Rodine	
	razdalja oz. število linij	čas	razdalja oz. število linij	čas	razdalja oz. število linij	čas	razdalja oz. število linij	čas	razdalja oz. število linij	čas
Avto	9,5 km	10 min	7,5 km	9 min	8,5 km	8 min	50 km	45 min	4,5 km	6 min
Vlak	-	-	14	10 min	14	7-10 min	12	1h 05 min	-	-
Avtobus	6	10 min	30	10-15 min	16*	19 min	16	1h 45 min	16*	7min

Vir: www.alpetour.si, www.vozni-red.si, <http://www.slo-zeleznice.si/> (*) Ob nedeljah povezave ni (Begunje – Jesenice), www.viamichelin.com

2.3.Ljudje: demografija, znanje, zdravje in sociala

■ Demografska slika: občina ima 4.202 prebivalcev, ki se naglo stara

Junija 2008 je imelo območje občine Žirovnica **4.296 prebivalcev**, kar predstavlja 0,2 % prebivalcev Slovenije in 2,1 % prebivalcev Gorenjske.

Tabela 4: Število prebivalcev po naseljih v Občini Žirovnica v obdobju od 1961 do 2008 (Vir: SURS)

	1961	1991	2002	2008	Indeks 2008/1961	Indeks 2008/2002
Občina Žirovnica	2.790	3.879	4.071	4.296	154,0	105,5
Breg	190	537	598	645	339,5	107,9
Breznica	192	425	459	455	237,0	99,1
Doslovče	132	131	110	124	93,9	112,7
Moste	444	519	546	604	136,0	110,6
Rodine	138	326	340	339	245,7	99,7
Selo pri Žirovnici	224	271	294	299	133,5	101,7
Smokuč	240	394	482	511	212,9	106,0
Vrba	253	197	196	200	79,1	102,0
Zabreznica	312	484	496	509	163,1	102,6
Žirovnica	665	595	550	610	91,7	110,9

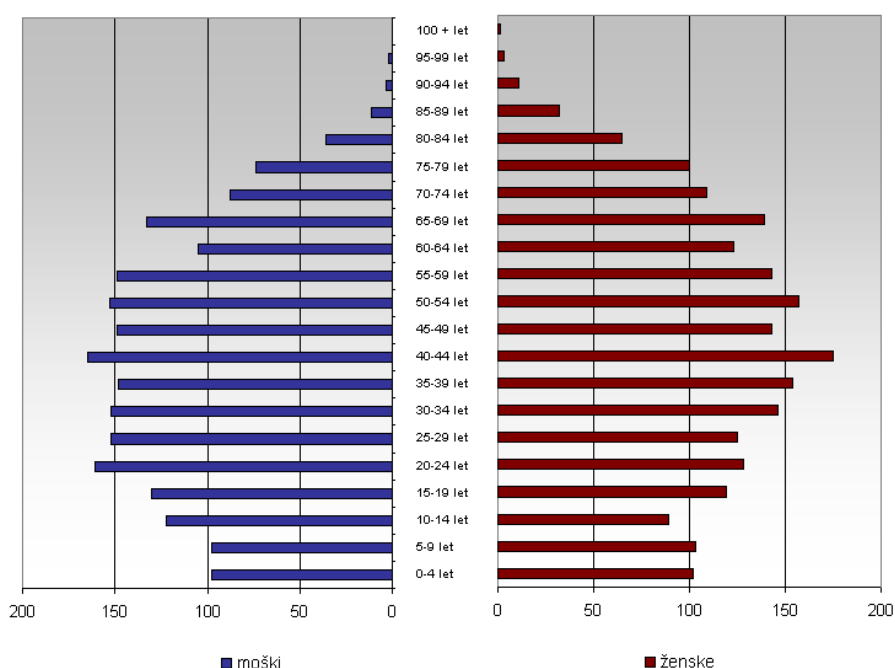
Število prebivalcev narašča, v zadnjih petih letih je naraslo za 3 % (na Gorenjskem za 2,3 %, v Sloveniji za 2,1 %). Rast je posledica tako pozitivnega naravnega kot selitvenega prirasta, čeprav naravni prirast iz leta v leto niha. Leta 2004 je bil naravni prirast -2,6 na 1000 prebivalcev (v Sloveniji -0,3), leta 2006 1,4 na 1000 prebivalcev (v Sloveniji 0,4), leta 2007 pa -1,4 na 1000 prebivalcev (v Sloveniji 0,6). Skupni prirast v občini Žirovnica je bil leta 2007 36 oseb oz. 8,5 na 1000 prebivalcev (v Sloveniji 7,7 na 1000 prebivalcev).

Kljub pozitivnemu naravnemu prirastu **število mladih do 14 let upada** (v zadnjih petih letih za 1 %), narašča pa število starih 65 let in več (v zadnjih petih letih za kar 14,5 %). Posledica tega je hitro slabšanje indeksa staranja, ki je bil leta 2000 s 97,1 še dokaj ugoden (v Sloveniji 87,8), leta 2008 pa sta tako žirovniški kot slovenski razvojno zelo neugodna – **indeks staranja v občini Žirovnica je 131,9**, v Sloveniji pa 117,1. Podatki po naseljih kažejo, da imajo najmanj ugoden indeks staranja naselja Žirovnica, Doslovče in Moste.

Tabela 5: Primerjava idealne in dejanske starostne strukture (vir: SURS)

Starostna obdobja	Idealna struktura	Struktura v občini		Struktura v Sloveniji	
		I. 2000	I. 2008	I. 2000	I. 2008
0 – 14 let	25 %	16 %	14 %	16 %	14 %
15 – 65 let	65 %	68 %	67 %	70 %	70 %
65 in več let	10 %	16 %	19 %	14 %	16 %

Graf 1: Starostna piramida za občino Žirovnica, junij 2008 (vir: SURS)

■ Vrtec obiskujejo 103 otroci oz. 56% vseh v starosti od 2 do 5 let

Na območju občine Žirovnica je bila leta 2007 1 osnovna šola in 1 vrtec kot organizacijska enota v okviru šole. V začetku šolskega leta 2008/2009 so bili v predšolsko vzgojo vključeni 103 otroci od 183 v starosti od 2-5 let (56%).

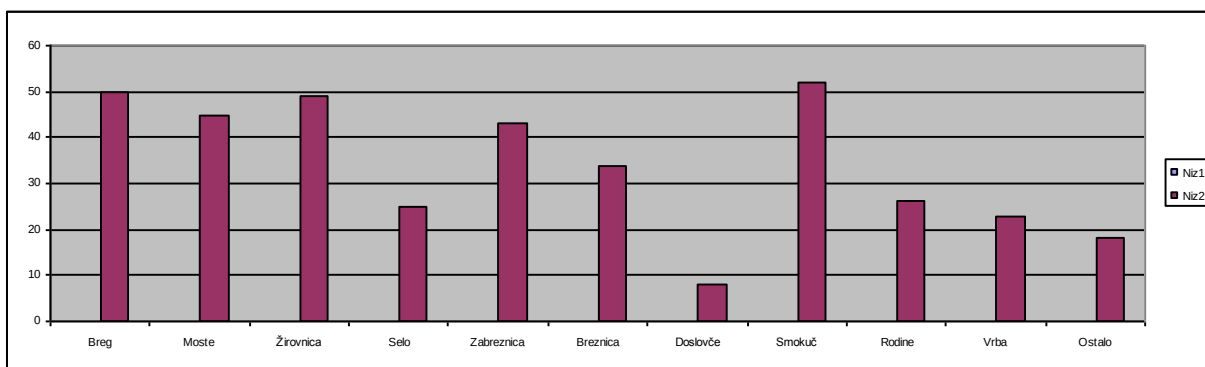
■ Osnovno šolo obiskuje 373 otrok

Osnovno šolo v šolskem letu 2008/2009 obiskuje 373 učencev. V grafih na str. 13 je prikazana struktura učencev OŠ Žirovnica po kraju bivanja in po velikosti posameznih razredov.

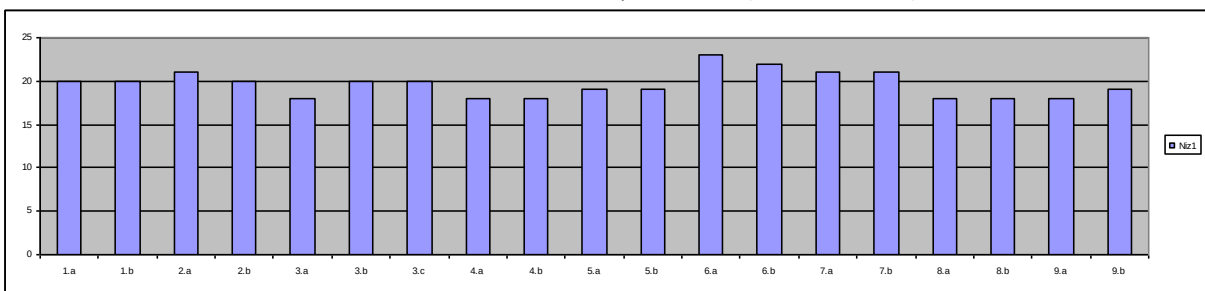
■ Srednja šola: več kot 50% dijakov se vpiše na Jesenice in v gimnazijske programe

Letno OŠ Žirovnica zaključi 40-45 učencev. Analiza vpisov zadnjih petih let pokaže, da 40-60% učencev nadaljuje šolanje na **različnih gimnazijskih programih** (v šolskem letu 2007/2008 kar 62%), 20-50% na tehniških (v šolskem letu 2007/2008 le 33%) in do 20% na poklicnih programih (v zadnjem šolskem letu le 5%). **Dobra polovica dijakov srednjo šolo obiskuje na Jesenicah**, cca 20% v Radovljici, 20 % v Kranju in Naklem, le posamezniki pa na specializiranih šolah v Ljubljani, Škofji Loki in drugih krajih po Sloveniji.

Graf 2: Število otrok v OŠ Žirovnica v šolskem letu 2008/2009 po naselju bivanja (vir: OŠ Žirovnica)

Graf 3: Število otrok v OŠ Žirovnica v šolskem letu 2008/2009 po oddelkih (vir: OŠ Žirovnica)

■ Delež študentov in diplomantov je nad slovenskim povprečjem

V študijskem letu 2007/2008 je bilo 251 študentov iz občine Žirovnica, od tega 66,1 % rednih (leto prej 248 študentov in 63,7 % rednih) s stalnim prebivališčem v občini Žirovnica oz. 59 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji jih je bilo 56,3 na 1000 prebivalcev, na Gorenjskem 59,4.

Število diplomantov je nad gorenjskim in slovenskim povprečjem, v Žirovnici 9,6 diplomantov na 1000 prebivalcev (skupaj 41 diplomantov l. 2007), na Gorenjskem jih je 6,9 in v Sloveniji 8,2 na 1000 prebivalcev, V zadnjih štirih letih je število diplomantov s prebivališčem v občini Žirovnica naraslo za 41,4 % (29 diplomantov l. 2004, 41 leta 2007), na slovenskem povprečju pa za 12,5 %.

V šolskem letu 2008/2009 je 6 mladih iz Občine Žirovnica prejelo štipendijo za deficitarne poklice iz regijske štipendijske sheme. V shemo pa je bilo vključeno tudi 1 podjetje iz občine s 4 štipendisti (vir: BSC Kranj). 39 mladih je prejelo državno štipendijo (vir: CSD).

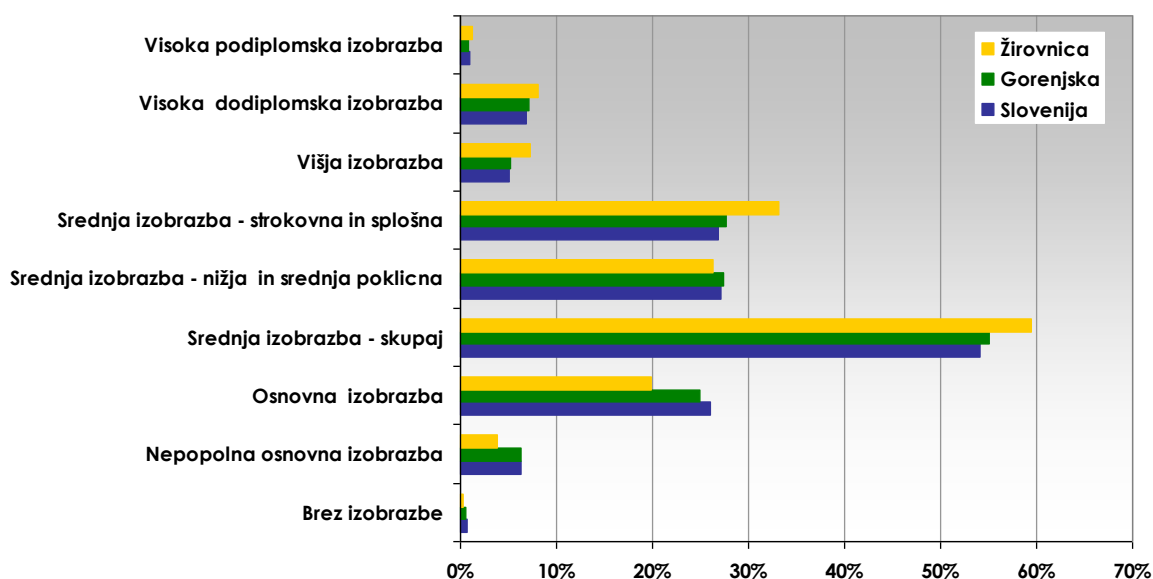
■ Izobraževanje odraslih

Po zadnjih podatkih, ob popisu 2002, je bilo **v občini Žirovnica najmanj eno obliko izobraževanja vključenih kar 43,3 % prebivalcev** (na Gorenjskem 40,1 %, v Sloveniji 37,3 %). V osnovnošolsko izobraževanje je bilo vključenih 8,8 % prebivalcev (v Sloveniji 9,1 %), v srednje šole 7 % (v Sloveniji 6,6 %), višješolskih študentov je bilo 0,8 % (v Sloveniji 0,7 %), v izobraževanje za pridobitev visokošolske izobrazbe je bilo vključenih 6,4 % študentov (v Sloveniji 5,6 %), 1 % je bilo podiplomskih študentov (v Sloveniji 0,7 %), 29,4 % prebivalcev je bilo vključenih v različna dodatna usposabljanja (v Sloveniji 22,8 %). Občina je soustanoviteljica Ljudske univerze Jesenice, ki opravlja javne naloge vseživljenjskega učenja tudi za občane Žirovnice.

■ Nadpovprečna izobrazbena struktura

Izobrazbena struktura prebivalcev občine Žirovnica, starih 15 ali več let, je bila ob popisu 2002 **nad gorenjskim in slovenskim povprečjem**. V primerjavi s Slovenijo je bil v Žirovnici nižji delež prebivalcev brez izobrazbe (4,1 % prebivalcev, na Gorenjskem 6,8 %, v Sloveniji 7 %) ter višji delež višje in visoko izobraženih (16,6 % prebivalcev, na Gorenjskem 13,1 %, v Sloveniji 12,9 %).

Graf 3: Izobrazbena struktura prebivalcev starih 15 let ali več, občina Žirovnica v primerjavi s Slovenijo, popis 2002 (vir: SURS)

■ Krajevna knjižnica dr. Matije Čopa zaostaja za standardi za svojo dejavnost

V Žirovnici deluje krajevna enota Občinske knjižnice Jesenice. V krajevno enoto je včlanjenih 412 občanov Žirovnice, dodatno pa je 268 prebivalcev občine Žirovnice tudi članov matične knjižnice na Jesenicah. Krajevna enota ima v svoji zbirki 9.202 enot kar je pod standardom za krajevne knjižnice (4 knjige/prebivalca in 0,4 enote neknjižničnega gradiva/prebivalca). V knjižnici se odvijajo tudi dodatne aktivnosti, in sicer redne tedenske biblio-pedagoške dejavnosti za otroke (pravlјice, delavnice, kvizi) ter dejavnosti za odrasle (predavanja, predstavitve, razstave, računalniško opismenjevanje).

Po drugi strani so naši občani tudi člani drugih knjižnic, saj si vsakdo knjižnico izbere sam. Tako je bilo po podatkih knjižnice A.T. Linhart Radovljica v posameznih enotah njihove knjižnice konec leta 2008 vključenih 352 občanov Žirovnice in sicer: 235 v Radovljici, 72 na Bledu, 36 v Lescah in 9 v Begunjah. Če seštejemo občane, ki so člani knjižnic v Radovljici in na Jesenicah se občina s kazalnikom z **0,24 člani/potencialnega uporabnika**¹ uvršča nekoliko pod slovensko povprečje (0,259 članov/potencialnega uporabnika). Otroci do 18 let članarine ne plačujejo, zato se ne beležijo med zgoraj navedenimi aktivnimi člani. Prav tako v kazalnik niso zajeti študentje in drugi občani, ki so člani drugih knjižnic, v Ljubljani, na fakultetah,

■ Zdravje, sociala in skrb za starejše

Zdravstvene in socialno varstvene storitve za občane Žirovnice opravljajo javni zavodi in službe iz Jesenic.

Center za socialno delo opravlja naloge **socialnega varstva otrok, mladostnikov, družine, odraslih ter posrednika socialnih transferov**. Iz njihovega poročila za leto 2008 smo v tabeli 6 prikazali nekaj izbranih kazalnikov, ki jih je smiselno spremljati v naslednjih letih.

Pomoč na domu za primer invalidnosti in starosti opravila Dom upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice s tremi socialnimi oskrbovalkami. Število uporabnikov hitro narašča. V letu 2006 je storitev koristilo 6 uporabnikov, konec leta 2007 leta 11, konec leta 2008 pa 17. Ekonomska cena storitve v letu 2009 znaša 17,42 EUR na uro, občina je sofinancirala 10,92 EUR, uporabnik 6,50 EUR.

¹ Za potencialne uporabnike se v knjižničarski analitiki štejejo vsi prebivalci

Tudi **institucionalno varstvo starejših** opravlja za potrebe občine Dom upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice, kjer število vlog narašča. Aprila 2009 je bilo v **Domu F. Berglja** 10 stanovalcev iz Občine Žirovnica, 31 pa jih je oddalo vlogo za sprejem v dom, kjer je trenutno čakalna doba približno leto dni.

Občani Žirovnice koristijo tudi storitve **Doma dr. Janka Benedika** v Radovljici, kjer sta trenutno 2 stanovalki s stalnim bivališčem v občini Žirovnica. Po podatkih doma je bilo vlog za sprejem prosilcev s stalnim bivališčem v občini Žirovnica aprila 2009 v tem domu 24. Čakalna doba v Radovljici je odvisna predvsem od socialne situacije prosilca oz. od njegovega zdravstvenega stanja. Prednost pri sprejemu imajo prosilci iz Bolnice na Jesenicah in prosilci s stalnim bivališčem v UE Radovljica. Trenutno Občina Žirovnica doplačuje oskrbnino za 3 osebe. (Vir: Informacije obeh domov in Stanje na področju socialnega varstva v Občini Žirovnica).

Tabela 6: Izbrani kazalniki stanja socialnega varstva v Občini Žirovnica (Vir: Poslovno poročilo za leto 2008, CSD Jesenice)

Področje dela	Ukrep	Število oseb v 2008
Varstvo otrok in družine	Pomoč pri reševanju družinskih in (ali) partnerskih odnosih	10
Posebno varstvo otrok in mladostnikov	Obravnava mladoletnika v postopku o prekršku	8
Varstvo odraslih	Število obravnavanih družin v nalogah preprečevanja nasilja v družini	4
	Obravnava oseb s težavami	z duševnim zdravjem 0 brezdomcev 0 zasvojenost z alkoholom 5 zasvojenost z drogo 3
Oprostitve pri plačilu storitev	Pomoč na domu	0
	Institucionalno varstvo starejših	plačil s strani občine v celoti 0 doplačil 3
	Oskrba odrasle osebe v drugi družini, stanovanjski skupini	0
	Družinski pomočnik	2
Denarne socialne pomoči	Skupaj izdane odločbe - število	19
	Enkratna občinska socialna pomoč	1
Družinski prejemki	Otroški dodatek	535
	Dodatek za veliko družino	57
Državne štipendije	Število dodeljenih	39

Na območju občine Žirovnica deluje **zdravstvena postaja Zdravstvenega doma Jesenice** z 2 ambulantama: splošno zdravstvo in zobozdravstvo. Primerjava podatkov o številu odraslih prebivalcev na nosilca dejavnosti pokaže, da je obremenjenost splošnega zdravnika v občini Žirovnica presega povprečje povprečje Gorenjske in Slovenije.

Tabela 7: Število odraslih oseb na nosilca zdravstvene oz. zobozdravstvene dejavnosti (vir: Osnovno zdravstvo Gorenjske, *podatek Občina Žirovnica)

Dejavnost	Gorenjska	Slovenija	Žirovnica*
Splošna, otroška in šolska ambulanta	1.861	1.800	2.190
Zobozdravnik za odrasle	2.735	2.389	1.693 + 130 na čakalni listi

(*) podatek vključuje le splošnega zdravnika

■ Neprofitna stanovanja

Občina je v skladu z zakonom pristojna za zagotavljanje bivanja socialno šibkih občanov. Občina Žirovnica trenutno razpolaga z 9 stanovanji. Trenutno v občini ni izkazanih potreb po sofinanciranju stanovanjske najemnine ali socialno šibkih občanov s potrebo po neprofitnem stanovanju.

2.4. Podjetništvo in kmetijstvo

■ Število delovno aktivnih prebivalcev in delovnih mest se je v zadnjih letih povečevalo

V občini Žirovnica je bilo oktobra 2008 **1.795 delovno aktivnih prebivalcev in 688 delovnih mest**, kar občino uvršča med bivalne občine. Konec leta 2000 je bilo v domači občini zaposlenih 254 prebivalcev občine Žirovnica (16,9 %), leta 2007 pa 264 oz. 15,3 %. Največ migrantov, 26,4 %, se vozi na delo na Jesenice, 19,1 % v Radovljico, 13,1 % v Ljubljano in 10,1 % v Kranj.

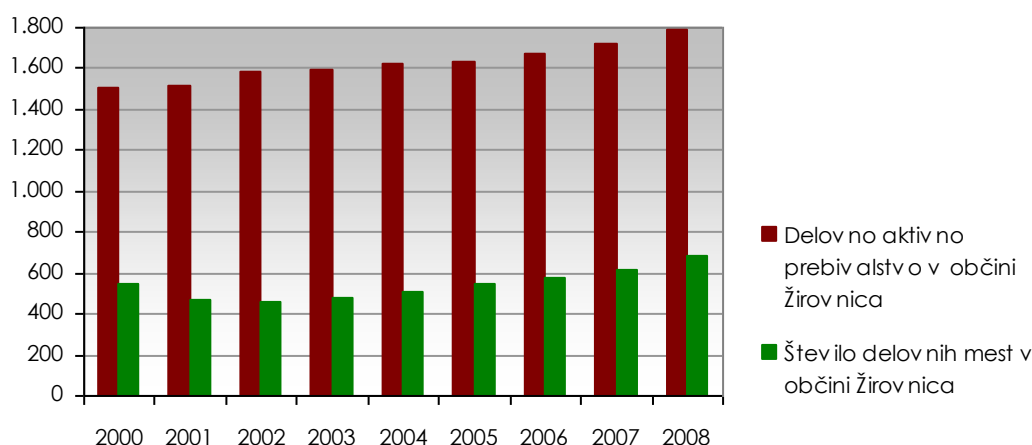
■ Stopnja registrirane brezposelnosti se je v zadnjih letih neprestano zniževala in je nižja od gorenjskega in slovenskega povprečja

Novembra 2006 je bila stopnja registrirane brezposelnosti 4,8 %, novembra 2007 4,2 % (v Sloveniji 7,3 %, na Gorenjskem 4,6 %), oktobra 2008 pa **3,5 %** (v Sloveniji 6,6 %, na Gorenjskem 4,4 %). Od skupaj 77 brezposelnih oseb (november 2007) je 64,9 % brezposelnih starih nad 40 let, 58,4 % je žensk.

■ Žirovnica je »storitvena« občina

Podatki iz popisa 2002 kažejo, da je občina Žirovnica po prevladujočih dejavnostih **bolj storitvena občina od slovenskega povprečja**, saj prevladujejo zaposleni v storitvenem sektorju – 54,2 % (v SLO 52,7 %, na Gorenjskem 49 %). Zaposlenih v nekmetijskem sektorju je bilo leta 2002 38 % (enako v SLO, na Gorenjskem 42,3 %), v kmetijstvu pa le 1,4 % (v SLO 4 %, na Gorenjskem 2,6 %).

Graf 4: Delovno aktivno prebivalstvo in število delovnih mest v občini Žirovnica, 2000 – 2008 (vir: SURS)

■ Nadpovprečna osnova za dohodnino občanov Žirovnice

Posledica migracij v bolj plačana središča (spalna občina) in višje izobrazbene strukture prebivalcev je višja povprečna dohodnina. Osnova za dohodnino na zavezanca je bila leta 2006 v občini Žirovnica 14.233 EUR (12.158 EUR leta 2005), kar je več od slovenskega (12.402 EUR) in gorenjskega (12.687 EUR) povprečja in najvišja med gorenjskimi občinami.

■ Nadpovprečne plače, vendar nizka dodana vrednost ustvarjena v občini Žirovnica

Dodana vrednost na zaposlenega ne dosega gorenjskega in slovenskega povprečja. Leta 2007 je bila v gospodarskih družbah dodana vrednost na zaposlenega 26.612 EUR, kar je manj kot na Gorenjskem (32.184 EUR) in v Sloveniji (33.583 EUR). Povprečna neto plača na zaposlenega v občini Žirovnica je s 939,96 EUR (oktober 2008) nad povprečjem Gorenjske (888,55 EUR) in Slovenije (917,64 EUR).

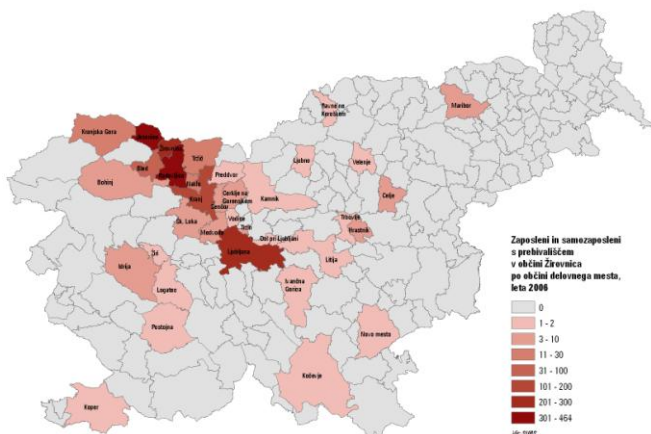
- **1.722 zaposlenih, od tega 264 v občini Žirovnica, 455 na Jesenicah, 328 v Radovljici in 226 v Ljubljani**

Po podatkih statističnega urada je bilo leta 2007 zaposlenih 1.722 prebivalcev občine Žirovnica. Med njimi jih kar 85% dela izven občine Žirovnica. Posledica tega je višja dohodnina na prebivalca. Delovne migracije občanov občine Žirovnica so prikazane v spodnji tabeli in na karti.

Tabela 8: Delovne migracije zaposlenih občanov občine Žirovnica (vir: SURS, 2007)

občina dela	število oseb	delež
SLOVENIJA (delo)	1722	100,00%
Gorenjska	1432	83,16%
Bled (delo)	98	5,69%
Bohinj (delo)	8	0,46%
Cerklje na Gorenjskem	13	0,75%
Gorje (delo)	4	0,23%
Jesenice (delo)	455	26,42%
Kranj (delo)	174	10,10%
Kranjska Gora (delo)	28	1,63%
Naklo (delo)	34	1,97%
Preddvor (delo)	1	0,06%
Radovljica (delo)	328	19,05%
Šenčur (delo)	8	0,46%
Škofja Loka (delo)	7	0,41%
Tržič (delo)	10	0,58%
Žirovnica (delo)	264	15,33%
Ljubljana (delo)	226	13,12%
Maribor (delo)	4	0,23%
Medvode (delo)	4	0,23%

Karta 6: Delovne migracije zaposlenih občanov občine Žirovnica

- **Število podjetij in delovnih mest v občini narašča: 504 delovna mesta in 79 podjetij s 316 zaposlenimi in 125 samostojnih podjetnikov s 63 zaposlenimi**

Leta 2006 je 65 **gospodarskih družb** (16,1 % več kot leta 2002) z 279 zaposlenimi (36,8 % več kot leta 2002), ustvarilo 20,3 mio EUR prihodkov. Leto kasneje (2007) je v občini Žirovnica registriranih 79 podjetij s 318 zaposlenimi, ki so ustvarili 23,15 mio EUR prihodkov. (vir: AJPES). **Vsa podjetja sodijo v skupino malih in mikro podjetij** (77 mikro podjetij z 206 zaposlenimi in 2 mali podjetji s 112 zaposlenimi).

Samostojnih podjetnikov je bilo leta 2006 114 (18,8 % več kot leta 2002) s 60 zaposlenimi (26,8 % manj kot leta 2002), ustvarili so 6 mio EUR prihodkov. Leta 2007 beleži Občina Žirovnica 125 samostojnih podjetnikov s 63 zaposlenimi in 6,16 mio EUR prihodki (vir: AJPES).

Največ zaposlenih v gospodarskih družbah je bilo v predelovalni dejavnosti (48%).

Tabela 9: Največja podjetja v občini Žirovnica (Vir: AJPES, 2007)

Po številu zaposlenih	Po skupnih prihodkih	Po čistem dobičku
PILASTER-I d.o.o.	PILASTER-I d.o.o.	FLYCOM d.o.o.
ADRO-GRADNJA d.o.o.	FLYCOM d.o.o.	ANTUS d.o.o.
SINKOPA d.o.o.	KARNET d.o.o.	PILASTER-I d.o.o.

Tabela 10: Zaposleni v gospodarskih družbah po dejavnostih v občini Žirovnica (Vir: AJPes, 2007)

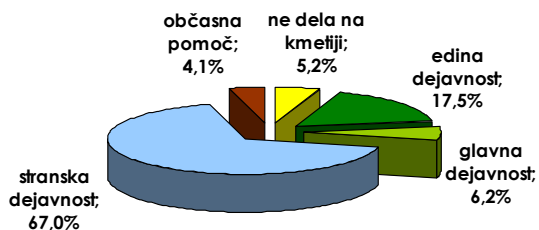
Dejavnost	2007						Indeks 2007/2006		
		Gosp. družbe	Zaposleni		Skupni prihodki, v 1000 EUR		Gosp. družbe	Zaposleni	Skupni prihodki
Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%	100,0		
Predelovalne dejavnosti	23	29,1%	155	48,7%	9.837	42,5%	104,5	102,6	114,3
Oskrba z elektriko, plinom, vodo	2	2,5%	0	0,0%	267	1,2%	100,0		118,7
Gradbeništvo	6	7,6%	51	16,0%	1.841	8,0%	120,0	175,9	217,6
Trgovina, popravila mot. vozil	10	12,7%	46	14,5%	5.955	25,7%	142,9	109,5	107,5
Gostinstvo	3	3,8%	10	3,1%	352	1,5%	150,0	166,7	126,2
Promet, skladiščenje, zveze	6	7,6%	15	4,7%	2.420	10,5%	150,0	136,4	94,3
Finančno posredništvo	2	2,5%	2	0,6%	57	0,2%	100,0	100,0	86,4
Nepremičnine, najem, poslovne storitve	22	27,8%	34	10,7%	2.234	9,6%	129,4	100,0	109,5
Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%			
Izobraževanje	1	1,3%	0	0,0%	38	0,2%	100,0		253,3
Zdravstvo, socialno varstvo	2	2,5%	5	1,6%	138	0,6%	100,0	125,0	123,2
Dr. javne, skupne in osebne storitv. dejavnosti	1	1,3%	0	0,0%	18	0,1%			
Skupaj	79	100,0%	318	100,0%	23.157	100,0%	121,5	114,0	114,1

■ 97 kmetij, a le 19 kmetov, ki opravljajo dejavnost kot poklic

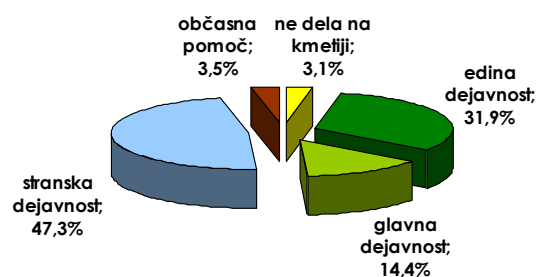
Po podatkih popisa kmetijskih gospodarstev 2000 je v občini Žirovnica **97 kmetij** (1,9 % vseh na Gorenjskem), ki imajo v uporabi **531,8 ha kmetijskih zemljišč v uporabi** (1,7 % vseh na Gorenjskem). Novembra 2007 je bilo na teh kmetijah le 19 oseb polno zaposlenih. Najpomembnejše značilnosti kmetijske strukture v občini:

- velikostna struktura kmetij je v primerjavi s slovenskim povprečjem ugodnejša, saj jih je le 20 oz. 20,6 % manjših od 2 ha (v Sloveniji 26,6 %, na Gorenjskem 17,5 %),
- kot je značilno za vso Gorenjsko, tudi na območju občine Žirovnica prevladujejo kmetije, ki se ukvarjajo s **pašno živinorejo (53,6 %)**, 27,8 % je kmetij z mešano živinorejo in 12,4 % kmetij, na katerih se ukvarjajo z mešano rastlinsko pridelavo in živinorejo,
- od vseh kmetijskih zemljišč je **83,9 % travnikov in pašnikov**, 13,4 % njiv in vrtov in 2,5 % sadovnjakov,
- na njivah prevladujejo **krmne rastline (62,8 %)**, 19,6 % površin prekrivajo žita za pridelavo zrnja, 12,8 % krompir in 4,6 % zelenjava,
- kar **62,9 % gospodarjev je starejših od 62 let** (na Gorenjskem 58,6 %, v Sloveniji 56,3 %),
- **izobrazba gospodarjev je na splošno boljša kot v Sloveniji**; 15,5 % jih ima srednješolsko izobrazbo (v Sloveniji 12,3 %), 43,3 % jih ima poklicno izobrazbo (v Sloveniji 26 %), 6,2 % jih je brez izobrazbe (v Sloveniji 11,3 %), vendar večina gospodarjev nima kmetijske izobrazbe - le 8,2 % jih ima kmetijsko izobrazbo, ostali le praktične izkušnje in tečaje iz kmetijstva,
- za 23,7 % gospodarjev družinskih kmetij je delo na kmetiji edina ali glavna dejavnost, za kar 67 % pa le stranska dejavnost, 5,2 % jih na kmetiji ne dela.

Graf 5: Delež družinskih kmetij po vrednotenju dela gospodarjev v občini Žirovnica, leta 2000 (vir: SURS, Popis kmetij)

Graf 6: Delež družinskih kmetij po vrednotenju dela gospodarjev v Sloveniji, leta 2000

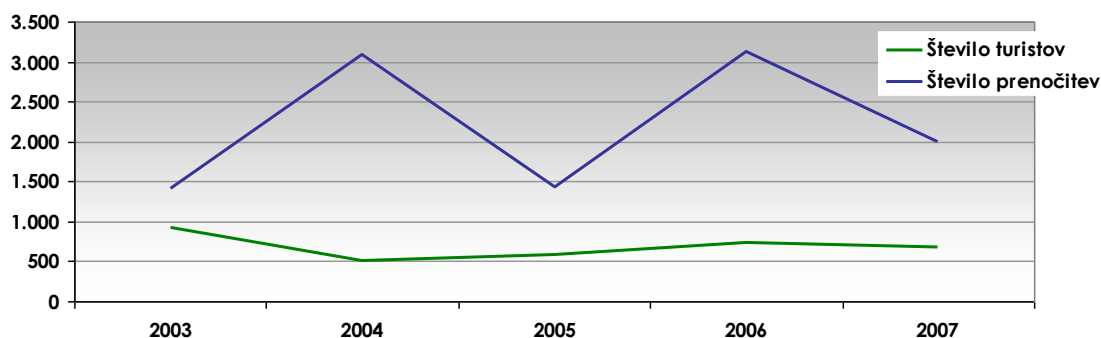

2.5. Turizem in kultura

■ Nizko število ležišč, malo prenočitev turistov, večje število dnevnih obiskovalcev

Kljub neposredni bližini turističnega centra Bleda in avtocesti ima Občina Žirovnica **uradno registriranih le 13 ležišč (0,1 % vseh na Gorenjskem)**. V letu 2007 je uradna statistika zabeležila 686 turistov (tisti, ki vsaj enkrat prenočijo) oz. 1,3 % vseh na Gorenjskem, 0,03 % v Sloveniji in 2.003 nočitev turistov (0,5 % vseh na Gorenjskem, 0,02 % v Sloveniji). Povprečna dolžina bivanja turistov je 2,9 dni (enako na Gorenjskem, v Sloveniji 3,1 dan). Turistične zmogljivosti so povprečno zasedene 42,1 %, najbolj julija in avgusta, najslabše januarja in februarja. (Vir: Stanje turizma v letu 2007, vir SURS).

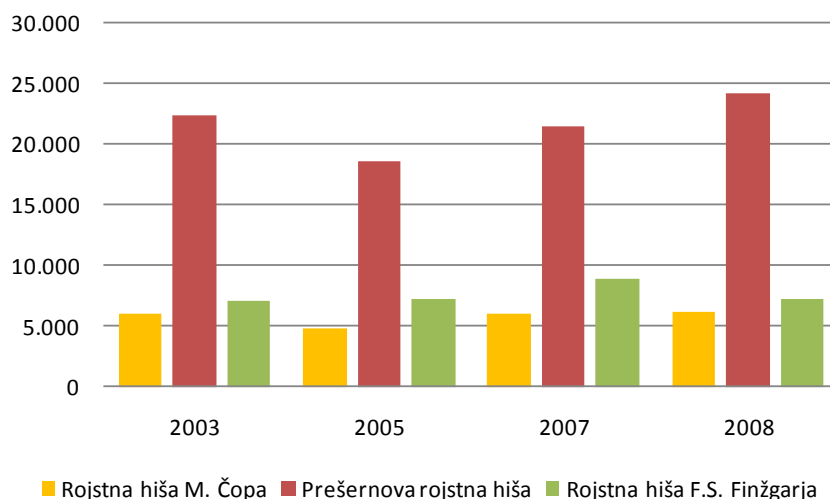
Graf 8: Število turistov in prenočitev v občini Žirovnica, 2003 - 2007 (vir: SURS)

■ Prešernova rojstna hiša beleži letno več kot 20.000 v, ostale med 6.000 in 7.000 obiskovalcev

Najbolj obiskana točka v občini Žirovnica je Prešernova rojstna hiša, ki je imela v letu 2008 povprečno 77 obiskovalcev na dan. Finžgarjevo rojstno hišo je obiskalo 7.333, Čopovo pa 6.142 obiskovalcev. Obisk je v primerjavi z letom poprej povsod, razen v Finžgarjevi hiši narasel. Tujih obiskovalcev v rojstnih hišah praktično ni - le 1% od vseh.

Graf 9: Obiskanost turističnih znamenitosti v občini Žirovnica, 2003 - 2007 (vir: SURS)

■ 105 registriranih objektov kulturne dediščine

Register nepremične kulturne dediščine Ministrstva za kulturo ima za območje občine Žirovnica vpisanih **105 objektov kulturne dediščine**. Med najbolj znanimi pa so rojstna hiša Franceta Prešerna v Vrbi, rojstna hiša Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah, rojstna hiša Matije Čopa, rojstna hiša Janeza Jalna na Rodinah, čebelnjak Antona Janše na Breznici v Žirovnici, arheološko najdišče Ajdna in tehniška dediščina med katero sodi HE Završnica in predilnica v Mostah.

2.6. Analiza javnih storitev in institucionalnega okvira

■ Dostopnost in kakovost javnih storitev v občini Žirovnica

Za življenje občanov, delovanje podjetij in obiskovalce občine je pomembna kakovost delovanja javnih in drugih služb ter dostopnost njihovih storitev. Pri tem uporabniki ne zanima kdo je nosilec in pogosto tudi ne loči med pristojnostmi občine, države oz. celo zasebnega sektorja (v primeru koncesij).

Tabela 11: Pregled izvajalcev javnih in drugih storitev pomembnih za občane v občini Žirovnica

Storitev	Izvajalec
Občinske naloge	Občina uprava
Gospodarske javne službe (vodooskrbna, odvajanje odpadnih voda, vzdrževanje cest, plujeenje,...)	JEKO-IN
Sprehajalne poti	Še ni upravljavca
Zdravstvo	Zdravstveni dom Jesenice
Zobozdravstvo	Zdravstveni dom Jesenice
OŠ	OŠ Žirovnica
Vrtec	OŠ Žirovnica
Knjižnica, krajevna enota	Občinska knjižnica Jesenice
Socialno varstvo	CSD Jesenice
Skrb za starejše	Dom F. Berglja in Dom dr. Janka Benedika
Pomoč na domu	Dom F. Berglja
Gasilska služba	Poklicna brigada (in 2 PGD)
Telovadnica / rekreacija	TVD Partizan
Prešernova hiša	Gorenjski muzej
Čopova hiša	ZTK
Kulturna dvorana Breznica	Občina je najemnik; lastnik cerkev
Završnica	Še ni upravljavca
Razvoj podjetništva, razvojni svetovanje in informiranje	BSC Kranj in Razvojna agencija Ragor Jesenice
Policija	Policijska pisarna, PP Jesenice
Tržne storitve	
Taksi prevoz	1
Pošta	1
Banka	Poštna banka
Bankomati	2
Trgovina z živili	3

Vir: podatki Občine Žirovnica in spletnih strani

■ Razvejana društvena dejavnost: 30 društev

H kakovosti in demokratizaciji življenja v občini pomembno prispevajo nevladne organizacije. Po podatkih registra društev Upravne enote Jesenice je v občini registriranih 30 društev, od tega kar:

- 10 športnih društev,
- 7 društev s področja kulture in turizma,
- 5 s področja čebelarstva, lova, kmetijstva,
- po 2 gasilski društvi,
- 2 avtomobilistični, interesni skupini in druge dejavnosti.

2.7. Analiza finančnega potenciala za razvoj občine

Analiza realizacije preteklih proračunov občine pokaže:

- da je približno 60% proračuna namenjenega tekočih odhodkom in transferom; izjema je leto 2008, v katerem so prisotna velika investicijska vlaganja (gradnja kanalizacije);
- da znašajo namenski prihodki proračuna (prihodki, ki morajo biti porabljeni za vlaganja v premoženje občine) okoli 20% proračuna;
- da občina lahko zagotavlja za razvoj letno približno 1 mio EUR lastnih sredstev;
- da je občina vsako leto realizirala presežek prihodkov nad odhodki, kar dodatno povečuje razpoložljivost finančnih sredstev za razvoj;
- da se v preteklih letih občina ni zadolževala;
- da je proračun občine nadpovprečno fleksibilen in sposoben bistvenega prestrukturiranja (v korist investicijskih odhodkov) v obdobju intenzivnih investicijskih vlaganj občine.

Tabela 12: Analiza proračunov 2006 – 2008

Opis	Realizacija 2006	Realizacija 2007	Indeks 2007/2006	Realizacija 2008	Indeks 2008/2007
ODHODKI	2.329.228,54	2.427.627,06	104,22	3.799.238,40	156,50
PRIHODKI	2.430.165,15	3.420.930,74	140,77	3.456.015,61	101,03
TEKOČI DEL PRORAČUNA	1.398.570,72	1.486.910,11	106,32%	1.782.640,25	119,89
delež v celotnih odhodkih proračuna	60,04%	61,25%		46,92%	
tekoči odhodki	675.552,52	703.765,29		904.730,27	
tekoči transferi	723.018,19	783.144,82		877.909,98	
INVESTICIJSKI DEL PRORAČUNA	930.657,83	940.716,95	101,08%	2.016.598,15	214,37
delež v celotnih odhodkih proračuna	39,96%	38,75%		53,08%	
investicijski odhodki	313.642,92	685.833,34		1.939.231,70	
investicijski transferi	617.014,91	254.883,61		77.366,45	
NAMENSKI PRIHODKI	375.653,41	960.237,05	255,62	747.968,24	77,89
delež v celotnih prihodkih proračuna	15,46%	28,07%		21,64%	
najemnine	21.856,01	21.655,34		55.298,97	
komunalni prispevek	102.754,48	185.430,49		157.650,75	
okoljske dajatve - odvajanje in čiščenje	110.980,79	102.496,15		109.773,61	
okoljske dajatve - odpadki	23.650,53	24.613,91		34.356,43	
sofinanciranje projektov	47.804,25	206.582,13		342.748,37	
prodaje premoženja	68.607,34	419.459,03		48.140,11	
LASTNA SREDSTVA PRORAČUNA ZA RAZVOJ	555.004,42	-19.520,10		1.268.629,91	
RAZVOJNI POTENCIAL PRORAČUNA	882.853,58	734.134,82		1.673.849,78	

Na osnovi gibanj proračuna preteklih let ocenjujemo razvojni potencial proračuna občine **na 1 mio EUR letno (brez zadolževanja)**.

Pri načrtovanju razvoja in finančne realizacije projektov v prihodnjem obdobju lahko dodatno upoštevamo še rezultate Zaključnega računa proračuna za leto 2008, ki izkazujejo ostanek sredstev na računu proračuna iz preteklih let v višini 1,5 mio EUR ter dejstvo, da Občina Žirovnica danes ni zadolžena oz. To pomeni, da ocenjen razvojni potencial povečamo v višini dovoljenega zadolževanja občin in ostanka sredstev iz preteklih let.

2.8. SWOT Analiza prednosti , slabosti, priložnosti in tveganj

PREDNOSTI	SLABOSTI
1. Pridni in sposobni ljudje 2. Naravno in zdravo okolje z visoko krajinsko in biotsko pestrostjo 3. Bogata kulturna dediščina (Prešeren, Finžgar,..) 4. Zdravo socialno okolje 5. Dostopnost (AC, železnica) 6. Odličen energetski in bioklimatski potencial 7. Sorazmerno veliko delovnih mest v okolici 8. Razvijajoče malo podjetništvo in opredeljena poslovna cona; ni prisotne velike industrije 9. Sodobna telekomunikacijska opremljenost 10. Visoka kvaliteta prostora 11. V občini je igrišče za golf 12. Sorazmerno majhna, a obvladljiva občina 13. Majhna ogroženost s strani naravnih nesreč 14. Žive in ohranjene planine	1. Premalo izkoriščene naravne in kulturne danosti za razvoj turizma 2. Nedokončana osnovna komunalna in cestna infrastruktura 3. Premalo dejavnosti in aktivnosti za mlade 4. Pomanjkanje kapacitet za oskrbo starejših 5. Pomanjkanje turističnih namestitev (družinskih penzionov, turističnih kmetij, ..) 6. Pomanjkanje in neustrezna urejenost športne in rekreacijske infrastrukture (dvorane, kolesarske in sprehajalne poti, Završnica, Zelenica) 7. Nezadostna frekvenca javnega prevoza 8. Premalo delovnih mest v občini 9. Zapuščene stanovanjske stavbe in gospodarska poslopja 10. Prometna obremenjenost vaških jeder in pomanjkanje parkirišč ob njih 11. Slaba povezava z igriščem za golf 12. Majhna občina – relativno višji stroški 13. Občina nima središča 14. Pomanjkanje iniciative in kadrov za podjetništvo v turizmu, kulturi, storitvah,.. 15. Premajhne kapacitete vrtca glede pričakovan povečan vpis – cenejša oskrba za 2 in 3 otoka
PRILOŽNOSTI	TVEGANJA
1. Rast povpraševanja po tradicionalnih in doživljajskih tematskih izletih in dogodkih (pr. podeželje, planine, srečanje s pesnikom, ..) 2. Rast povpraševanja po domači in ekološki hrani 3. Trend gibanja in zdravega načina življenja: pohodništvo, kolesarjenje, .. 4. Pomanjkanje urejenih piknik prostorov na Zgornjem Gorenjskem 5. Izkoristiti vse večjo mobilnost in nove tehnologije za delo na domu 6. Izkoristiti medgeneracijsko sodelovanje : starejši - mladi 7. Okoljske zahteve po večji uporabi obnovljivih virov energije 8. Pritegniti obiskovalce iz Bleda, Šobca, Ljubljane,.. 9. Sodelovanje s sosednjimi občinami in obmejnimi avstrijskimi občinami 10. Izkoriščanje pitne vode	1. Pretirana urbanizacija prostora 2. Upad kmetijstva in zaraščanje površin 3. Onesnaževanje okolja 4. Navzkrižje interesov pri razvoju 5. Staranje prebivalstva in naglo povečevanje potreb po socialni oskrbi in varnosti 6. Sprememba politike države do malih občin

2.10 Zaključki analize in smeri za ukrepanje

■ **Naravno in zdravo okolje, visoka biotska pestrost ter kvaliteta prostora predstavljajo bogastvo občine Žirovnica, ki ga je potrebno skrbno rabiti in hkrati varovati pred pritiski.**

Še sorazmerno neokrnjena narava, čist zrak, dobra voda, majhna onesnaženost, izjemna krajinska podoba in podeželski značaj, nedegradirano okolje brez večjih »prostorskih« napak in brez intenzivnega (industrijskega) razvoja, precejšnje kmetijske površine so pomembna prednost občine Žirovnica. Velik delež NATURA 2000 območij, izjemni krajinski elementi (pr. Stagne,...) in aktivne planine pod Stolom so vrednote, ki jih je treba ohranjati. Takšno okolje je idealno za bivanje in rekreacijo (pr. Završnica), nudi pa tudi možnosti sonaravne gospodarske rabe: izkoriščanje pitne vode – polnilnica, razvoja turizma, pridelave ekološke hrane ter dopolnilne dejavnosti kot so konjenišstvo, čebelarstvo, ... Kvaliteta prostora in lepe lege stavbnih zemljišč po drugi strani pomenijo tudi neprestan pritisk na nadaljnjo pozidavo, zato je v prihodnje potrebno posebno skrb nameniti ustrezni prostorski politiki.

■ **Nedokončana osnovna okoljska infrastruktura**

Okoljska infrastruktura je v občini še podhranjena. Naselja Žirovnica, Breg, Moste, Selo in Zabreznica še nimajo v celoti izgrajene mreže kanalizacijskega omrežja in urejenega čiščenja odpadnih vod. Poleg tega okoljska zakonodaja zahteva tudi ureditev zbirnega centra in pristop k sistemu regijskega centra zbiranja in predelave odpadkov.

■ **Odlična prometna dostopnost, a težave z urejanjem prometa znotraj občine - v vaških jedrih in med naselji**

Vsa naselja v občini so dobro povezana s prometno mrežo in avtocesto. Večjo težavo povzročajo ozki deli vaških jeder, skozi katera vodijo glavne ceste (pr. Vrba, Breznica, Smokuč,...). Ob konicah in posebnih priložnostih (pr. praznik v Vrbi) se promet zgostuje, težko je srečevanje z avtobusi, kmetijsko mehanizacijo,..., varnost pešcev in kolesarjev je ogrožena. Hkrati pa takšen promet skozi naselje onemogoča ureditev in vzpostavitev tradicionalnega vaškega jedra/ trga, ogroža stare kmečke hiše – dediščino in znižuje kakovost življenja ljudi ob cesti. Zaradi navedenega je nujno v prihodnje resno obravnavati urejanje prometa znotraj naselij. Več pozornosti bo v prihodnje potrebno nameniti izboljšanju javnega železniškega in avtobusnega javnega prometa, čeprav ni v pristojnosti občine.

■ **Veliki možje in kulturna dediščina - bogastvo, katerega prezentacija in trženje ne sledi sodobnim trendom**

Izjemna kulturna dediščina, med katero sodi tako kot tudi nepremična dediščina kot tudi zapuščina in imena velikih mož, je glede na potencial nezadostno izkoriščena, tako z vidika javnih dejavnosti kot z vidika podjetniških iniciativ na področju kulture. Občina Žirovnica je mala občina, velikih mož. Rojstni domači kraj Prešerna, Finžgarja, Jalna, Janše,... in še mnogih drugih nudi številne priložnosti, ki morajo s primernim pristopom preseči lokalne okvire. Ugotavljamo, da so nekateri objekti zastareli in neurejeni, da ponudba ostaja na nizkem nivoju in se ne prilagaja sodobnim trendom in zahtevam nove generacije turistov / obiskovalcev. Pri tem gre še posebej izpostaviti naslednje problem:

- Ajdna je brez upravljavca (potreben odkup zemljišča), težko dostopna in neurejena.
- Prešernova rojstna hiša in lik Prešerna ne znamo izkoristiti (veliko obiskovalcev, a majhen izplen; s hišo ne upravljajo lokalne organizacije)
- Ponudba ni prilagojena tujcem (le 1% tujcev med obiskovalci Prešernove rojstne hiše)
- Neupravljanje s Finžgarjevo hišo - s hišo ne upravljajo lokalne organizacije
- V kraju ni prilagojene gostinske ponudbe za šolske skupine
- Ni TICA, prodajalne turističnih spominkov in izdelkov domače obrti, kmetijskih izdelkov, izposoje športne opreme
- Premajhna prepoznavnost občine navzven, zastarele oblike trženja, odvisnost od šolskih skupin
- Premalo povezovanja med ponudniki na konkretnih produktih
- Turizem sloni na ljubiteljski dejavnosti, namesto na profesionalnosti in podjetništvu
- Majhna iniciativa zasebnih ponudnikov, nizka kvaliteta in pomanjkanje prenočitvenih kapacitet

■ **Tradicionalna stavbna dediščina podeželja izginja**

Naselja v občini so pretežno vaška naselja, ki jih v jedru gradi stara tradicionalna kmečka arhitektura, na obrobju pa individualne novodobne hiše. Za ohranitev pristne krajinske podobe je smiselno večjo pozornost posvečati obnovi stavbne dediščine, saj je danes v naših vaseh marsikje najti zapuščene stanovanjske stavbe, neurejene in podirajoče hiše v zasebni lasti. Smiselno je spodbujati tradicionalno prenovo, še zlasti v namene manjših in kakovostnih družinskih penzionov in turističnih kmetij.

■ **Pozabljam na južni del občine: reka Sava in igrišče za golf**

Funkcioniranje krajev žirovnške občine poteka v osi Breg–Moste–Žirovnica–Rodine, zato pogosto pozabljam na južni neposeljen del občine med avtocesto in reko Savo. Na tem delu občine se nahaja eden pomembnejših trstičnih infrastrukturnih objektov – golf Bled, česar se ne zavedamo dovolj. V prihodnje ja pričakovati razmah golfa, zato je potrebno vzpostaviti poslovne kakor tudi prometne povezave z golfom tudi z žirovnške strani. Po drugi strani zanemarjamo reko Savo, ki se že danes izrablja za energijo, ribolov in vodne športe. Pri oblikovanju razvojnih načrtov ne smemo obiti načrtovanega velikega projekta doinstalacije HE Moste na Savi Dolinki ter njenih vplivov na razvoj in okolje občine.

■ **Zdravo socialno okolje, a vse manj povezana skupnost**

Občina Žirovnica je majna lokalna sredina, kjer se občani medsebojno poznamo in spoštujemo. Lahko govorimo o zdravem socialnem okolju, z majhno socialno problematiko in ustreznim družbeno infrastrukturo in storitvami. Ljudje so pridni in sposobni na kar kažejo podatki o nadpovprečni dohodnini, vendar pa z vse večjo zaposlenostjo posameznika izginjata tradicionalna povezanost in solidarnost med ljudmi.

■ **Nekatere ciljne skupine občanov potrebujejo večjo pozornosti in vključevanje kot doslej**

Mladi so tisti, ki bodo bodoči uporabniki tega kar danes načrtujemo, zato je prav, da se njihov glas sliši v življenju občine. Obstaja pester nabor aktivnosti za osnovno šolske otroke, medtem, ko mladi po zaključeni osnovni šoli (dijaki, študentje) izgubijo stik s krajem. Za to generacijo ni vsebine in prostorov, tudi društva se nanje ne obračajo. Večjo skrb bo potrebno nameniti tudi starejšim občanom, saj je to populacija, ki številčno raste, spreminjajo in povečujejo se njihove potrebe po oskrbi na domu in stikih v lokalni sredini. Ne smemo pozabiti na medgeneracijsko sodelovanje, prenos znanja in izkušaj starejše generacije za mlade. Tretja skupina so domačini, ki se vozijo na delo izven občine in imajo posebna znanja, a se zaradi pomanjkanja časa ne vključujejo v življenje kraja. S primernim pristopom bi s svojimi povezavi in znanji lahko pomembno dopolnili naše razvojne ambicije.

■ **Še premalo podjetniške energije in delovnih mest doma**

Občina Žirovnica ima sorazmerno malo delovnih mest, saj se je velika industrija in delovna mesta razvijala v bližnjih središčih oddaljenih maj kot pol ure vožnje (Jesenice, Radovljica, Begunje,...). Danes je to naša prednost, kljub temu pa tudi slabost. Zaradi zaposlitvenih priložnosti v okolici ljudje doma ne iščejo lastne podjetniške priložnosti. Občina ne želi biti zgolj spalna občina, želimo, da ljudje premagajo tradicionalno miselnost: »nič se ne izplača«. Občina mora opredeliti ukrepe s katerimi bo spodbujala in usmerjala potencialne podjetnike in investitorje k podjetništvu in naložbam v niše, ki smo jih v SWOT analizi prepoznali kot razvojne priložnosti za občino Žirovnica.

■ **Zelena energija: odličen energetski in bioklimatski potencial Žirovnice**

Naravni pogoji omogočajo večjo rabo obnovljivih virov energije kot doslej, zato mora biti občina v naslednjih letih odprta do novih pobud vezanih na rabo potenciala sonca, biomase, vode, .. zanemariti pa tudi ne gre preveritve lokalnih bioklimatskih razmer z vidika naravnih oblik krepitve zdravja in zdravljenja. Občina naj teži k energetski neodvisnosti.

■ **Sorazmerno majhna občina - obvladljiva in prilagodljiva, a brez središča**

Zaradi svoje majhnosti so nekateri stroški delovanja višji, po drugi strani pa je takšna občina lažje obvladljiva in se hitreje odziva in prilagaja potrebam ter je odprta za povezovanje navzven tako doma kot čez mejo. Zaradi geografske lege in razvlečenosti pod Stolom ter razbitosti javnih funkcij med več naselij, nobeno od naselij ne funkcioniira kot občinsko središče.

3. Strategija: vizija, poslanstvo, cilji in prednostne usmeritve

Občina Žirovnica je po desetih letnih obstoja prešla iz svoje prve razvojne faze in je dozorela. Ustrezno delujejo vse javne službe in zavodi, občina zagotavlja osnovno infrastrukturo ter učinkovito upravlja s financami. To ji daje ustrezno podlago za smelejše razvojne vizije in ciljev prihodnje, ki jih postavljamo v nadaljevanju. Prihodnji razvoj bomo gradili na prepoznanih priložnostih, domačih potencialih in ob odpravljanju in zmanjševanju ključnih težav.

3.6. Vizija, poslanstvo in vrednote

3.6.1. Vizija

Žirovnica 2020 s kulturo in turizmom v srcu

Občina Žirovnica bo v slovenskem in čezmejnem prostoru prepoznavna kot **turistična občina**, specializirana v **doživljanje kulture**, dediščine preteklosti, ustvarjalnosti svojih velikih mož ter izjemne kulturne krajine.

Aktiviranje potencialov dediščine bo temeljilo na podjetniški pobudi, inovativnejšem trženju, zmogljivosti prostora in varovanju naravnega okolja.

Vse druge dejavnosti v občini se razvijajo trajnostno in enakomerno s ciljem zadovoljevanja vseh sodobnih potreb občanov in v podporo osnovni usmeritvi razvoja občine.

3.6.2. Naše vrednote

- Trajnostni razvoj in uravnoteženo življenje v občini
- Pristni medčloveški odnosi, sožitje in sodelovanje
- Kultura in dediščina
- Zdravje, rekreacija in šport
- Varnost

3.6.3. Poslanstvo občine

Poslanstvo in naloga Občine Žirovnica v novem obdobju je:

- operacionalizirane, razvijanje in spodbujanje **uresničevanja dogovorjenih razvojnih ciljev**; to pomeni slediti opredeljeni viziji, tudi skozi občinsko politiko, odločitve, dokumente in akte,
- vzpostavljane **odprte, dostopne in do vseh občanov prijazne občine in njenih javnih storitev**,
- nameniti **posebno pozornost ljudem, domačemu znanju in iniciativam**, ki s svojimi idejami in pobudami **sledijo razvojnim ciljem** zapisanim v tem dokumentu,
- zagotavljanje **strokovnosti in učinkovitosti** delovanja in financiranja na vseh področjih.

3.7. Cilji in prednostne usmeritve

Vizija temelji na 3 ključnih ciljih, ki so horizontalno podprti s četrtem ciljem učinkovite in prijazne občine. Uresničevanje ciljev bo potekalo prek 4 prednostnih usmeritev, znotraj katerih smo opredelili 14 ukrepov in 52 projektov.

Cilj 1:	Cilj 2:	Cilj 3:
Postati prepoznavna in zaželena destinacija za doživljanje izvirne slovenske kulture in podeželja	Ohraniti naravo in krajinsko podobo	Vzdrževati zdravo socialno okolje
Prednostna usmeritev 1:	Prednostna usmeritev 2:	Prednostna usmeritev 3:
Sožitje: Kultura, turizem in podeželje	Okoljske naložbe in skrbno urejanje prostora	Aktivna in medgeneracijsko povezana skupnost
Ukrep 1.1.: Javni kulturno – turistični objekti	Ukrep 2.1.: Ohranjanje krajine, ambientov in podobe vasi	Ukrep 3.1.: Oskrba in vključevanje starejših in odraslih oseb s posebnimi potrebami
Ukrep 1.2. Sistem tematskih poti in prireditveno rekreacijskih območij na prostem	Ukrep 2.2. : Energetska učinkovitost in raba obnovljivih virov energije	Ukrep 3.2. : Kakovostno preživljanje prostega časa mladih ter preventivna dejavnost
Ukrep 1.3. Inovativen razvoj in ambicioznejše trženje turizma in kulture	Ukrep 2.3. : Dokončanje okoljske infrastrukture	Ukrep 3.3.: Športno udejstvovanje občanov
Ukrep 1.4. Podjetno podeželje	Ukrep 2.4. Pretočen in varen promet	Ukrep 3.4.: Dostopne javne storitve
	Ukrep 2.5. Ekonomska in IKT infrastruktura	
Cilj in prednostna usmeritev 4: Prijazna in učinkovita občina		
Ukrep: 4.1. : Prijazna in učinkovita občina		

3.8. Strateške naložbe občine po letih 2009 – 2020

	2009	Kanalizacija Vrba - Breznica
Večnamenska športna dvorana	2010	Poslovna cona Žirovnica
	2011	Varna pot/ pločnik Selo - Zabreznica
Primarni kanal Selo – Studenčice	2012	Razširjen vrtec
Kanalizacija Zabreznica Selo	2013	Turistično rekreacijski center Završnica
Obvoznica Vrba	2014	Kanalizacijsko omrežje Žirovnica
Dom starostnikov	2015	Kanalizacijsko omrežje Moste – Breg
Mladinski center (objekt)	2016	
	2017	Breznica: obvoznica in trg
Kulturno-informacijski center	2018	
	2019	Varna pot/pločnik Breznica Smokuč Rodine

3.9. Prednostne usmeritve z ukrepi, programi in projekti

3.9.1. Prednostna usmeritev: Kultura in turizem

Ukrep 1.1.: Javni kulturno – turistični objekti

Občina v sodelovanju z društvi in zasebnim sektorjem vloga v izboljšanje/ novogradnje 2 ključnih kulturno-turističnih objektov občine, kakor tudi pospešuje dvig kakovosti in trženja njihove ponudbe.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število novih /prenovljenih objektov za javno kulturno-turistično dejavnost	0	1	1	Občina Žirovnica

Ukrep 1.2. Sistem tematskih poti in prireditveno rekreacijskih območij na prostem

Občina bo v sodelovanju z društvi, zasebnimi partnerji in sosednjimi občinami spodbujala načrtno in usklajeno urejanje, upravljanje in trženje pohodnih, kolesarskih in konjeniških poti ter njihove spremljajoče infrastrukture (parkirišča, počivališča, razgledišča in oznake); poti morajo povezati kulturne in naravne znamenitosti, vasi, kmetije ter turistične ponudnike; tako, da bodo uporabne za različne zahtevnosti različnih ciljnih skupin (otroci, rekreativci, turisti, domačini...). Tematske in kolesarske poti naj v največji meri potekajo po obstoječih poteh in naj težijo k zagotavljanju peš in kolesarskih povezav med posameznimi vasi. Prednost se daje kvaliteti in vzdrževanju poti pred njihovim številom.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Dolžina urejenih sprehajalnih poti (ne planinskih)	3km	7 km	12 km	Občina Žirovnica
Dolžina daljinske kolesarske poti	0	4 km	4 km	

Ukrep 1.3. Inovativen razvoj in ambicioznejše trženje turizma in kulture

Turizem je dejavnost, ki zahteva profesionalen pristop in vlaganja v razvoj, trženje in komuniciranje. Turizem zahteva nišni, a hkrati celovit produkt, ponudba samo enega objekta ali ene same storitve ne zadostuje. Zaradi navedenega Občina Žirovnica s to strategijo svoj turizem prednostno temelji na kulturi. Občina prek svojih ukrepov spodbuja osredotočanje, povezovanje vseh dejavnikov, razvoj in trženje ponudbe na dveh prepoznavnih temah vezanih na izrazito kulturno identiteto občine (blagovne znamke občine): Prešeren, Pot kulturne dediščine, Ajdna, čebele, Ovčar Marko in narava, kmetijstvo, kulturna krajina, ki je tu nastajala v izjemnem podeželskem ambientu in je tesno povezano tudi doživljanje življenja vasi in narave. Cilj ukrepa je povečanje zasedenosti turističnih kapacitet in lokalne potrošnje turistov.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število obiskovalcev Poti kulturne dediščine /leto (vseh 3 hiš)	36.482	43.000	55.000	SURS
Zasedenost turističnih namestitev %	42%	54%	60%	
Ocenjene lokalna izvenpenzijska potrošnja obiskovalca/dan v EUR	2 EUR	10 EUR	20 EUR	ocena

Ukrep 1.4. Podjetno podeželje

Z občinsko politiko kmetijskih spodbud in prostorsko politiko bomo v okviru veljavnih predpisov pospeševali ekološko kmetovanje, razvoja turizma na kmetijah, omogočali komasacije zemljišč, podpirali aktivnosti, ki vodijo k ohranjanju današnjega obsega kmetijstva in aktivnosti pašnikov ter spodbujati tiste kmetije, ki bodo svoje izdelke prodajali preko lokalne turistične ponudbe, na tržnici, domačim gostilnam oz. bodo kakorkoli drugače dopolnjevali turistično usmeritev občine.

Malo in predvsem družinsko podjetništvo je temelj zdravega in ustvarjalnega gospodarskega okolja. V prihodnjih letih bomo na območju cele občine spodbujali nastajanje novih malih podjetij s sedežem in delovnimi mesti na območju občine, prednostno v dejavnostih kot so povezane s turizmom in kulturo. Vse ostale podjetniške dejavnosti želimo koncentrirati v poslovni coni

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število podprtih kmetij, ki se povezujejo s turizmom v celotnem obdobju (cca 2/leto)	0	10	15	Občina Žirovnica
Število novih podjetij, ki se povezujejo s turizmom ali nova zaposlitev v celotnem obdobju	0	10	15	Občina Žirovnica

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA (*) NE	DA NE				Občina, RS, EU, JZP , Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 1.1. : Javni kulturno – turistična objekti															
P1: KULTURNO INFORMACIJSKI CENTER Namen: Namen KIC je pridobiti osrednji objekt, ki bo vstopna in izstopna točka vsakega obiskovalca naše občine, saj bo tu izvedel vse o naših velikih možeh, še zlasti Prešernu, se udeležil katere od namenskih prireditev v večnamenski dvorani, obiskal sodoben TIC in lokalnim muzejem. V centru bo urejena restavracija, sanitarije in parkiranje. Potrebne aktivnosti: - pridobitev lokacije in nakup zemljišč - izdelava študije izvedljivosti (DIIP) s konceptom centra in idejnega projekta - pridobitev partnerjev - projektiranje in izgradnja	DA (*)	DA	-	Občina Žirovnica	1.861.083	JZP							O	X	X
P2 : ARHEOLOŠKI PARK AJDNA Namen: Najdišče Ajdna je prepoznano v slovenskem prostoru, vendar današnja stanje ne ustreza podobi, ki jo ima. Ajdno želimo minimalno urediti, da bo varna, dostopna pohodnikom in specializiranim skupinam za posebna arheo- doživetja. Dogovoriti je potrebno upravljanje. Potrebne aktivnosti : Muzeološka in komunalna ureditev Ajdne - konservacija/prezentacija preostalih izkopanih arhitekturnih ostalin - ureditev najdišča in dostopov - muzealizacija najdišča, vitrine s kopijami predmetov, info table - promocija (vodnik, zložanka, www) in povezava z drugimi arheo parki	DA	NE	-	Gorenjski muzej Kranj	155.000	Občina EU Kultura ali podeželje	O	O	O	X					
P3: UPRAVLJANJE PREŠERNOVE IN FINŽGARJEVE HIŠE Namen: Prešernova in Finžgarjeva hiša sta v lasti RS in trenutno v upravljanju Gorenjskega muzeja. Interes občine je, da Zavod za kulturo in turizem v upravljanje pridobi tudi te dve hiši in s tem zaokroži ter nadgradi kompletno ponudbo poti kulturne dediščine. Potrebne aktivnosti: - prijava na razpis Ministrstva za kulturo - dogovor z Ministrstvom za kulturo In Gorenjskim muzejem - prilagoditev zbirk in dostopa za invalide, osebe s posebnimi potrebami	-	-	Pogodba z MK	ZTK	30.000	EU (za socialni program)	X	X	X						

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA (*) NE	DA NE				Občina, RS, EU, JZP , Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 1.2.: Sistem tematskih poti in rekreacijskih območij na prostem															
P4: POT KULTURNE DEDIŠČINE Namen: nadgraditi obstoječo pot tako, da bo v celoti pohodna peš izven ceste, primerno označena, opremljena s klopmi ter tudi kolesi; celoten proizvod Pod kulturne dediščine (od Vrbe do Rodin, od Prešerna, do Čopa, Finžgarja, Janše, Jalna) bo prenovljen z novimi vsebinskimi vložki (animacijo) in tako prilagojen novemu, današnjemu čas in trendom Potrebne aktivnosti: - Pridobitev služnosti, zasnova in nabava tabel in klopi - Zasnova vsebinskega koncepta prenove, usposabljanje animatorjev - Agresivnejše trženje in promocija	DA	DA	-	ZTK	21.348	Občina		X							
P5 : TURISTIČNO REKREACIJSKI CENTER ZAVRŠNICA Namen: ureditev dostopne ceste, ureditev prometa in parkirišč, naravovarstvena in turistično – rekreativno urediti območje doline Završnice, ki bo vključeval sistem upravljanja prometa po gozdnih cestah in parkiranja v dnu doline, urejene in plačljive piknik prostore, športna igrišča (igrišče za odbojko na mivki), trim stezo, urejeno naravno plezališče. Sistem prometa mora omogočiti dostop v Karavanke (planine) ter možnost gorskega kolesarjenja, konjenišтва,.. K urejanju doline sodi tudi nadaljevanje prizadevanj za brezplačen prenos Doma pri izviru Završnice iz MORS na občino. Potrebne aktivnosti: - Pridobitev služnosti in dovoljenj - Idejna zasnova, DIIP, upravljavski načrt - Izbor upravljavca in izvedba naložbe	DA (*)	DA	Odlok o režimu	Občina in ZTK Partnerji: Zavod za gozdove AS Elektro Gorenjske	762.646	EU – Interreg Občina		O	X	X					
P6: VEČNAMENSKI PRIREDITVENI PROSTOR NA PROSTEM S KONJENIŠKIM CENTROM Namen: pridobitev namenskega prostora za organizacijo večjih prireditev na prostem, prostor KK v Breznici Potrebne aktivnosti: - Legalizacij objektov in oskrbni center kot del konjeniških poti	DA (*)	-	-	KK Partner: Občina	(120.000)	Zasebna naložba				O	X	X			

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA (*) NE	DA NE					Občina, RS, EU, JZP , Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →
Ukrep 1.2.: Sistem tematskih poti in rekreacijskih območij na prostem															
P7: SPREHAJALNE POTI Namen: gre za postopno ureditev in kasneje vzdrževanje mreže sprehajalnih poti po občini, ki bodo namenjene tako rekreaciji domačinov kot tudi obiskovalcem. Posredni namen poti je ohranjanje in opozarjanje obiskovalcev na naravne in krajinske vrednote. Predvidene poti so tako nižinske poti (pešpot skozi drevored Stagne Moste – golf,..) kot tudi hribovske (sončna poti pod Rebrom in po Rebru). Potrebne aktivnosti: načrt poti , ureditev služnosti, čiščenje poti, klopi, oznake in informacijske table, kjer so nujno potrebne	-	NE	upravljan je	ZTK	15.000	EU Leader (50%)	O	X	X	X	X	X			
P8: KOLESARSKÉ POTI: Daljinska in sistem kolesarskih stez med vasmi in navezav na gorsko kolesarsko pot Namen projekta je urediti mrežo poti in stez za kolesarjenje, ki bo povezovala naselja, ključne turistična točke ter se bo naslanjala na daljinsko kolesarsko pot na eni strani ter na gorsko kolesarske poti na drugi strani. Občina se v sodelovanju z RS/DRSC in občinama Jesenice ter Radovljica prednostno usmeri v ureditev daljinske kolesarske poti v dolžini cca 4km. Izdelane so strokovne podlage. Potrebne aktivnosti: - PGD – Projekti daljinska 2010, ureditev služnosti in odkupov - Dogovor z državo glede projektiranja, financiranja in izgradnje in daljinske kolesarske poti - Dodatna označitev in promocija poti – skupaj s sosednjimi občinami - Dogovor z zavodom za gozdove glede gorskega kolesarjenja v Karavankah	DA	NE	OPPN	Lokalne: Občina Daljinska: RS – DRSC Gorske: Kolesarski klub Završnica	Priprava: občina Izgradnja: RS DRSC (600.000)	Občina RS + EU ESRR	O	O	X	X	X	X	X	X	X
P9: SAVA: UREJANJE REŽIMOV IN VSTOPOV V SAVO DOLINKO Namen: Režimi plovbe, vstopov v reko in večnamenske rabe Save oz. kasneje jezu niso opredeljeni. Skupaj s sosednjimi občinami bo potrebno dogovoriti režime in vstopna mesta za čolnarjenje. Urejenost vstopnih mest je pogoj za pridobitev bodoče koncesnin za komercialno čolnarjenje po Savi. Potrebne aktivnosti: - Preveriti interes sosednjih občin in investitorja v HE - Opredeliti vstopna mesta v Savo na območju občine Žirovnica	-	-	Opredelite v režima	Občina (pogoji, odlok, prostorski akti)	5.000	Občina Zasebni		O	O						

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA (*) NE	DA NE				Občina, RS, EU, JZP , Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 1.3: Inovativen razvoj in ambicioznejše trženje turizma in kulture															
P 10: „ POT KULTURNE DEDIŠČINE“ kot glavni integralni turistični produkt in osrednja blagovna znamka Žirovnice Namen: Namen ukrepa je tržno naravnati ponudbo Poti kulturne dediščine. Želimo, da ponudba izda današnje klasične in pretežno “šolsko” naravnane ponudbe, preide v bolj profesionalno in podjetniško ponudbo “Poti kulturne dediščine”, ki bo prilagojena tudi za obisk tujcev. Cilj je, da se na ta produkt naveže vse dopolnilna lokalna ponudba kulture, prireditev, namestitev, hrane, spominkov. Pot kulturne dediščine se razvija kot osrednja blagovna znamka. Občine. Znotraj poti je potrebno na nov sodben način sporočiti zgodbo o velikih možeh, njihovih literarnih junakih in posebnejih Žirovnice. Iz klasičnega vodenja moramo preiti v atraktivno animacijo ter tudi uporabo sodobnih tehnologij. Končen cilj tega ukrepa je povečanje potrošnje obiskovalcev v občini Žirovnica, po drugi strani pa krepitev “kulturne identitete občine Žirovnica”. Potrebne aktivnosti: - Razvoj 1 integralnega produkta “Pot kulturne dediščine” - Ciljno trženje prenovljenega produkta “Pot kulturne dediščine” ter povezava z Bledom in Šobcem ter durgimi turističnimi centri - Podpora ponudnikom, društvom, gostilnam, skupinam, ki bodo sodelovale z novim in atraktivnim programom, dopolnilno ponudbo, dejavnostjo, v celostnem produktu pot kulturne dediščine - Usposobitev nove generacije animatorjev - Posodobitev spominkov sodobnim trendom in novim temam - Vzpostavitev “produktne skupine« Pot kulturne dediščine znotraj ZTK	-	-	Pravilnik sofinanciranja kulture (glej P 13)	ZTK	100.000 (letno 20.000 EUR)	Občina RS + LEADER INTERREG	O	X	X	X	X				
P11: „ KAŠARIJA”² - DOŽIVETJE PRAVEGA GORENJSKEGA PODEŽELJA PODEŽELJA kot spremljajoči integralni turistični produkt Namen: Namen projekta je vzporedno s kulturo kot samostojen produkt za domače in tuje goste predstaviti tudi podeželski prostor v katerem so živela in ustvarjala velika imena slovenske zgodovine. Žirovnica je podeželska občina in svojim obiskovalcem lahko ponudi bivanje in doživljanje tradicionalnega	-	-		ZTK Partnerji: GSM GM, društva, zasebniki	20.000 EUR (cca 5.000 EUR/leto)	Občina RS + LEADER 2010	O	O	X	X	X	X	X	X	

² Delovno ime turističnega produkta, ki se lahko v fazi izvedbe spremembi

slovenskega (gorenjskega) podeželskega življenja (čebelarjenje, kmetovanje, konjeništvo,..) , tehniške dediščine in arhitekture (vaška jedra, hiše, črne kuhinje,vodnjaki, stara elektrarna, tesarska delavnica, ..), običajev (kuhanje žganja, žeganje, štefanovanje, ...) , hrane in narave (žive planine,...), izročila in narečja (»kašarji, čikvarji,...). Končen cilj tega projekta je razviti vsebino in ponudbo k infrastrukturi v katero se vlaga (pr. Konjeniške poti, čebelarski objekti, ..) , spodbuditi domačine k aktiviranju svojih idej, povezovanje močnih društev v skupno ponudbo in spodbujanje dodatne potrošnje obiskovalcev. Potrebne aktivnosti: - Identificiranje možnih partnerjev in vzpostavitev produktne skupine - Oblikovanje specialnega produkta predvsem za tuje goste - Ciljno trženje novega produkta , še zlasti na Bledu - Podpora za usposobitev ponudnikov, ki bodo sodelovali v produktu - Usposobitev animatorjev za ta produkt - Posodobitev spominkov sodobnim trendom in novim temam														
P 12: PROGRAM SOFINANCIRANJA KULTURE Namen projekta je obstoječi sistem sofinanciranja dejavnosti kulture posodobiti in prilagoditi ciljem te strategije, še posebej v smislu podpore projektu „ POT KULTURNE DEDIŠČINE“ kot glavni integralni turistični produkt in osrednja blagovna znamka Žirovnice. Aktivnosti: predlog in sprejem spremembe pravilnika	-	-	Novi razpisni pogoji	Občina	30.000 EUR Letno – prerazporeditev obstoječih sredstev	Občina	O	X	X	X	X	X	X	X
P 13: SELEKCIJA IN NADGRADNJA PRIREDITEV Namen: Danes več kot 130 prireditev na leto, vse niso obiskane kot bi si želeli, zato je namen tega ukrepa podpreti prireditve, ki bodo kakovostno popestrile dogajanje čez celo leto za domačine ter prireditve za turiste in obiskovalce, ki so vezane na atrakcije in 2 turistična produkta občine Žirovnica Potrebne aktivnosti: - Pregled, analiza in selekcija obstoječih glede na namen in ciljno publiko - Nov koncept: Izdelava bolj ciljno naravnega letnega programa z - opredelitvijo nosilnih prireditev po mesecih - poudarkom na prireditvah, ki oživljajo tradicijo, običaje, velike može - opredelitvijo kulturnih prireditev - »vrhuncev« sezone, ki bodo podprte z ustrezno promocijo (prireditve, simpozij, koncert z slovenskim ali mednarodnim pomenom) – tematsko (čebele, ...) - nekaj manjših specializiranih prireditev in usposabljanje na področju kulture (pr. večer ljudskih narečij, slikarske kolonije, literarni večeri, .)	-	-	Novi razpisni pogoji	ZTK	17.000 EUR na leto – prerazporeditev obstoječih sredstev	Občina	O	X	X	X	X	X	X	X

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA (*) NE	DA NE				Občina, RS, EU, JZP , Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 1.4. Podjetno podeželje															
P 14: PODEŽELJSKE SPODBUDE: prilagoditev sistema občinskih spodbud za kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja novim usmeritvam tega ukrepa Namen: Dodeljevanje pomoči kmetijam je močno regulirano s strani EU in države. Nabor ukrepov je omejen, občina mora pridobiti odobritev sheme s strani ministrstva. Za obdobje 2007-2013 ima občina že odobreno shemo z obstoječimi ukrepi. Namen tega projekta je preveriti možnosti večje usmerjenosti sredstev v spodbujanje dejavnosti, ki podpirajo razvoj turizma in kulture v občini: ekološka pridelave in predelava, turizem na kmetiji, dopolnilne storitve na kmetiji, prodaja produktov lokalnim gostilnam, ohranjanje narave,.. Potrebne aktivnosti: v okviru možnega pravilnika večja osredotočenost sofinanciranja na prednostne cilje te strategije, v kolikor možno novelacija pravilnika glede na pravila pomoči EU za področje kmetijstva	-	-	Pravilnik o sofinanciranju kmetijstva gozdarstva in podeželja	Občina	23.300 EUR Letno – prerazporeditev obstoječih sredstev	Občina			O	X	X	X	X	X	X
P15: VAŠKA TRŽNICA Namen: vzpostavitev prostora za občasno prodajo kmetijskih pridelkov in proizvodov Potrebne aktivnosti: nakup stojnic, dogovor za prostor, dogovor o upravljanju, promocija za pridobitev prodajalcev in kupcev; Brošura in internetna stran izdelkov za direktno prodajo iz kmetij	NE	DA	upravljanje	Občina ZTK	30.000 EUR	Občina Leader	X	X							
P 16 : ETNO SPODBUDE: strokovna pomoč in mikro spodbude lastnikom etnografske in krajinske dediščine Namen: spodbuditi lastnike kozolcev, korit, ograd, drevoredov,čebelnjakov, skednjeve, ..., da stavbno dediščino obnovijo v skladu s strokovnimi smernicami . Potrebne aktivnosti: - Akcije za osveščanje lastnikov o elementih in pomenu in načinu restavriranja dediščine v občini Žirovnica (članki, delavnice,..) - Izbrati strokovnjaka za etnografsko dediščino, ki bo brezplačno z nasveti ali delavnicami pomagal lastnikom pri prenovi in restavriranju dediščine - Sofinanciranje mikro obnov - Pomoč pri pripravi vlog za sofinanciranje večjih obnov iz EU sredstev	-	NE	Pripravi nov pravilnik	Občina	10.000 EUR/leto	Občina Leader	O	X	X	X	X	X	X	X	X

Prioriteta 1: Sožitje: kultura, turizem in podeželje	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Predvideni viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)							
	DA (*) NE	DA NE				Občina, RS, EU, JZP, Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →
Ukrep 1.4. Podjetno podeželje														
P 17: PODJETNIŠKE SPODBUDE za mikro podjetja in nova delovna mesta povezana z dejavnostjo turizma in kulture Namen je spodbuditi domačine za investiranje, odpiranje novih malih podjetij s sedežem in delovnimi mesti na območju občine, prednostno v dejavnostih kot so povezane s turizmom in kulturo in sicer: - Prenove in aktiviranje neizkoriščenih in praznih objektov kulturne dediščine (hiše s tradicijo) za turistično, kulturno oz. podobno dejavnost - Trgovina z lokalnimi izdelki in spominki - Specializirane namestitvene zmogljivosti (manjši penzioni, turistične kmetije, mladinski hotel, apartmajsko naselje – golf ,....) - Mikro podjetniške-storitvene dejavnosti (okoljska, turistična, šport,..) Potrebne aktivnosti: priprava nabora možnih spodbud (pr. oprostitev plačila komunalnega prispevka, NUSZ, sofinanciranje svetovanja arhitekta, poslovni načrti,..) in animacija okolja	-	-	Paket spodbud	Občina	5.000 EUR/leto	Občina	O	X	X	X	X	X	X	X

3.9.2. Prednostna usmeritev: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora

Ukrep 2.1.: Ohranjanje krajine, ambientov in podobe vasi

Občina Žirovnica je podeželska občina in takšno podobo želi ohraniti tudi naprej. Obdržati želimo izjemno krajinsko podobo, današnji obseg vasi in zeleni pas med njimi. Večjo pozornost bomo zato namenjali skrbnemu urbanističnemu načrtovanju, ohranjanju podobe vaških jeder in oblikovanju središča občine kakor tudi vaških jeder kot prostora druženja krajanov.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število celostno urejenih trgov	0	0	1	Občina Žirovnica

Ukrep 2.2. : Energetska učinkovitost in raba obnovljivih virov energije

Glede na prepoznan energetskega potencial občine (sonce, voda, biomasa,..), težnjo po trajnostni rabi svojih naravnih virov in s ciljem zmanjševanja CO₂ bo občina v naslednjih letih večjo pozornost namenjala varčevanju z energijo in uvajanju obnovljivih virov energije tako v javne kot v zasebne objekte. Za vse novogradnje (še posebej občinske) se priporoča vgradnja sistemov na obnovljive vire energije.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število objektov z rabo obnovljivih virov energije	2	20	40	Občina Žirovnica

Ukrep 2.3. : Dokončanje celovite ureditev okoljske infrastrukture

Okoljske naložbe so trenutno in v nekaj naslednjih letih ene največjih naložb občine. V skladu z zakonodajo mora občina do leta 2017 vsa gospodinjstva povezati v kanalizacijski sistem in priključiti na čistilno napravo. Skupaj z izgradnjo kanalizacijskega sistema bo občina obnovila tudi dotrajane in azbestne vodovode ter ostalo spremljajočo infrastrukturo (pr. širokopasovni optični kabli, telefon,..) ter cestno infrastrukturo.

Drug sklop okoljskih naložb predstavlja ravnanje z odpadki. Do poletja 2009 je v skladu s predpisi potrebno izgraditi zbirni center za povečanje recikliranja odpadkov in skupaj z regijo zagotoviti predelavo odpadkov ter ustrezno urejeno deponijo. Vzporedno z naložbami bomo izvajali tudi okoljsko osveščanje prebivalstva in spremljali stanje okolja v naši občini.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Kg odpadkov/ prebivalca	431	-10%	-10%	SURS, 2007
% gospodinjstev priključen na kanalizacijo in ČN	16	80	80	Občina Žirovnica
% gospodinjstev priključen na javni vodovod	99	99	99	Občina Žirovnica

Ukrep 2.4. Pretočen in varen promet

Največji varnostni problem v cestni infrastrukturi predstavlja velik promet v vaških središčih jedra ter neurejeno križišče z železnico v Žirovnici. Z ukrepom želimo poseči na najbolj kritična mesta v Vrbi in Breznici, hkrati pa vzpostaviti sodelovanje z DRSC in Slovenskimi železnicami za večjo varnost križišča v Žirovnici, ter povečanje uporabe železnice, ki je sedaj ne izkoriščamo dovolj. Preostalo prometno infrastrukturo bo občina obnavljala sočasno z izgradnjo kanalizacije ter tako kot doslej skrbela za redno vzdrževanje lokalnih cest.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število novozgrajenih obvoznih cest	0	0	2	Občina Žirovnica

Ukrep 2.5. Ekonomska in IKT infrastruktura

Pritegniti nova delovna mesta in investicije v občino ter domačim podjetjem, ki se nahajajo v stanovanjskih naseljih omogočiti preselitev na namensko poslovno-obrtno lokacijo v površini 8,5 ha.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Površina komunalno opremljenih zemljišč za poslovno dejavnost v ha	0	8,5 ha	8,5 ha	Občina Žirovnica

Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)							
	DA NE	DA NE		O, RS, EU, JZP, Z		09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 2.1. Ohranjanje narave, krajine, ambientov in podobe vasi														
P 18: PROSTORSKI DOKUMENTI in GIS	-	-		Občina	130.302 EUR v 2009; Kasneje po 100.000 EUR/leto	Občina	X	X	X	X	X	X	X	
Namen: z ustrezno prostorno politiko preprečevati pritisk na urbanizacijo, zagotavljati varovanje okolja, kmetijskih površin in krajinske podobe, a hkrati omogočati razvoj prednostnih dejavnosti. Potrebni so kakovostni prostorski akti, da usmerjajo in omejijo stihijski razvoj prostora in pritisk na urbano okolje vasi. Potrebne aktivnosti: - Občinski prostorski načrt (sprejeti 2009) - Nov Občinski prostorski načrt (začeti 2012, sprejeti 2015) - OPPN za obrtno cono - 2009 - OPPN razširitev ceste v Završnico - 2009 - OPPN Ajdna - OPPN za nadaljnje faze pločnikov - OPPN za obvoznico Vrba - OPPN predstavitev obvoznice za ureditev površin pred občino in cerkvijo Breznica - Vzdrževanje in nadgradnja GIS														
P 19: ZUNANJA PODOBA VASI IN OZNAČEVANJE NASELIJ	-	vzdrževanje	-	Občina Vaški odbori	10.000 EUR / leto	Občina Delno Leader (označevanje domačij)	X	X	X	X	X	X	X	X
Namen: z ukrepom želimo zagotoviti stalno skrb za vzdrževanje , ozelenjevanje in dodatno urejanje javnih površin, vaške opreme in neprometnih znakov Potrebne aktivnosti: - redno vzdrževanje (košnja) in urejanje odprtih zelenih površin (trgi, korita, parki, cvetje, ozelenjevanje,.), - skrb za neprometno signalizacijo, - uvesti označevanje domačij - tabla na avtocesti.														

Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA NE	DA NE				O, RS, EU, JZP, Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 2.1. Ohranjanje narave, krajine, ambientov in podobe vasi															
P 20: BREZNICA: UREDITEV TRGA Namen: s projektom želimo urediti in ozeleniti osrednji trg pred cerkvijo, pokopališčem in današnjo občino s ciljem povečanja javnega prostora za pešce, potrebe cerkve in pokopališča, umika prometa, povečanja parkirnih površin Potrebne aktivnosti: - Priprava prostorskih dokumentov in projektno-investicijske dokumentacije in pridobitev zemljišč - Proučiti možnost koncentracije javnih dejavnosti - Ureditev trga	DA (*)	NE	OPPN	Občina	1.000.000	Občina							O	O	X →
Ukrep 2.2. Energetska učinkovitost in raba iz obnovljivih virov energije															
P 21: LOKALNI ENERGETSKI KONCEPT (LEK) Namen: izdelati analizo energetskega potenciala občine ter strategijo za najbolj učinkovite prihodnje oskrbe, proizvodnje in rabe energije v občini. Potrebne aktivnosti: izdelava študije	-	-	-	Občina	10.000 EUR	Občina	X								
P 22: ENERGETSKE SPODBUDE Namen: Občina želi zmanjšati porabo energije in odvisnost od konvencionalnih energentov s spodbujanjem občanov k vlaganjem v obnovljive vire energije in energetske sanacije. Potrebne aktivnosti: Na osnovi izhodišč energetskega koncepta bo občina pripravila paket spodbud za občane. Pri pripravi OPN bo občina omogočila prostorske pogoje za koriščenje obnovljivih virov, še zlasti fotovoltaičnih elektrarn.	-	-	Shema spodbud	Občina	10.000 EUR/leto	Občina		O	X	X	X	X	X	X	X
P 23: ENERGETSKA SANACIJA IN UVAJANJE RABE OVE V JAVNE OBJEKTE Namen: Namen projekta je obstoječe in nove objekte v lasti občine Žirovnica sanirati oz. graditi na način, da bodo energetska učinkoviti in okolju prijazni. Potrebne aktivnosti: Osnova za izvedbo aktivnosti bo sprejet lokalni energetski koncept s seznamom objektov.	-	-		Občina ali JZP	(250.000 EUR)	Občina EU viri Zasebni partnerji		O	X	X	X	X			

Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja O, RS, EU, JZP, Z	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA NE	DA NE					09	10	11	12	13	14	15	16 →	
Ukrep 2.2. Energetska učinkovitost in raba iz obnovljivih virov energije															
P 24: SANACIJA IN DOINSTALACIJA HE MOSTE Namen: Sanacija mulja v jezu s ciljem preprečitve ekološkega onesnaževanja širšega prostora ter izkoriščanje hidrografskega energetskega potenciala reke Save Dolinke. Potrebne aktivnosti: Občina mora : - aktivno spremljati vse postopke vezane na načrtovano naložbo - od investitorja v doinstalacijo HE Moste zahtevati vlaganja v lokalno infrastrukturo ter ureditev turistične infrastrukture ob Savi - zahtevati sprotno informiranje občine, njenih organov in občanov o načrtih	-	-		Zasebni	-	Zasebni									
Ukrep 2.3.: Celovita ureditev okoljske infrastrukture															
P 25: IZGRADNJA SISTEMA ODVAJANJA IN ČIŠČENJA VODA Namen: Izvajanje Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, s katerim želimo zagotoviti 80% priključitev do 2016 vseh gospodinjstev občine Žirovnica na kanalizacijski sistem in naprej na čistilno napravo. Predvidene so naslednje večje etape gradnje: - Vrba - Breznica (2009) - Povezovalni kanal Selo – Studenčice (dokončanje 2012) - Kanalizacija Zabrezica, Selo (2013) - Kanalizacijsko omrežje Žirovnica (2014) - Kanalizacijsko omrežje Moste – Breg (2015) Potrebne aktivnosti: - Izgradnja primarnega kanalizacijskega omrežja - Izgradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja	DA	DA	-	Občina	Primarno omrežje: 900.000 EUR (2009-2010) Sekundarno omrežje: 2009-130.000 EUR (ERDF) Ostalo 2010-2015: 3.000.000 EUR	Občina EU Taksa za vodo	X	X	X	X	X	X			

Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)									
	DA NE	DA NE		O, RS, EU, JZP, Z		09	10	11	12	13	14	15	16 →			
Ukrep 2.2. Energetska učinkovitost in raba iz obnovljivih virov energije																
P 26. : OBNOVA VODOVODNEGA OMREŽJA	DA	DA		Občina	700.000 EUR	Občina	X	X	X	X	X	X				
Namen: zagotoviti zadostno, stalno in neoporečno vodooskrbo Potrebne aktivnosti: - vzporedno z izgradnjo kanalizacij posoditi obstoječe vodovodno omrežje (zamenjava starih cevi , delno azbestnih, večje dimenzije, hidranti, preprečiti vodovodne izgube) – (ta del je finančno vključen v P 25) - sanirati vodovod Završnica (skupaj s cesto) - sanirati vodohran in vodovod za OPPN Ajdna																
P 27: ZBIRNI CENTER in dodatnih EKO OTOKOV	DA	DA		Občina	84.000 EUR 34.000 (2009) 50.000 (2010)	Občina Taksa za obremenjevanje okolja	OX	X								
Namen: izgradnja zbirnega centra za potrebe občine v Obrtno poslovni coni s ciljem povečanja obsega in vrste reciklaže odpadkov in zmanjšanja količin odpadkov deponiranih na odlagališču. Potrebne aktivnosti: - Pridobitev projektne in investicijske dokumentacije - Pridobitev zemljišč, Izgradnja in obratovanje																
P28: CERO Center za ravnanje z odpadki	-	NE		Regija	11.975 EUR	Takse		X	X	X	X					
Namen: Regije morajo v skladu s predpisi EU do poletja 2009 urediti regijske centre za predelavo odpadkov. Občina Žirovnica kot članica konzorcija CERO sodeluje pri iskanju rešitev za ureditev centra za predelavo odpadkov in deponiranje odpadkov na Mali Mežakla. Potrebne aktivnosti: soudeležba občine pri načrtovanju, sofinanciranju in lastništvu CERO																

Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA NE	DA NE					O, RS, EU, JZP, Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →
Ukrep 2.4. Pretočen in varen promet															
P 29: PLOČNIK SELO – BREZNICA Namen: izboljšati varnost pešcev ob regionalni cesti Potrebne aktivnosti: - Umestitev v prostor in pridobitev zemljišč - Priprava projektno investicijske dokumentacije	DA*	DA	OPPN Soglasje države,	Občina	1.401.068 EUR, od tega 637.089 EUR I. 763.977 EUR II.	Občina	X	X							
P 30: PLOČNIK BREZNICA – SMOKUČ – RODINE Namen: izboljšati varnost pešcev ob regionalni cesti Potrebne aktivnosti: - Umestitev v prostor in pridobitev zemljišč - Priprava projektno investicijske dokumentacije	DA*	NE	OPPN Soglasje države	Občina	1.500.000 EUR	Občina									X →
P 31: OBVOZNICA VRBA Namen: Vaško jedro Vrbe v katerem se nahaja tudi Prešernova rojstna hiša je eno prometno najbolj obremenjenih vasi v občini, saj cesto uporabljajo tako vaščani, kmetije, , turisti kot domačini iz območja Žirovnica/ Breznica kot najkrajšo pot do glavne ceste. S ciljem izboljšanja prometne varnosti peščev in obiskovalcev Prešernove hiše, zaščite kulturne dediščine vaškega jedra, kakor tudi izboljšanja pretočnosti in kakovosti življenja nv vasi, je predvidena izgradnja obvozne ceste okrog naselja. Potrebne aktivnosti: - Umestitev v prostor in pridobitev zemljišč - Priprava projektno investicijske dokumentacije	DA*	DA	OPPN	Občina	791.240 EUR	Občina		O	O	X	X	X			
P 32: OBVOZNICA BREZNICA Z REKONSTRUCIJO DRŽ.CESTE Namen: Izgradnja obvozne ceste bo razbremenila prometne zastoje, izboljšala varnost pešcev – obiskovalcev pokopališča in omogočila pridobitev funkcionalnega javnega prostora v središču vasi Breznica (pred cerkvijo). Potrebne aktivnosti: - Priprava prostorskih dokumentov OPPN (občina)in	DA*	NE	OPPN Soglasje države,	RS – DRSC	(2.000.000) 1.000.000 – Občina	Občina in RS, DRSC							O	O	X →

projektno-investicijske dokumentacije - Pridobitev zemljišč, izgradnja																
Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)									
	DA NE	DA NE				O, RS, EU, JZP, Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →		
Ukrep 2.4. Pretočen in varen promet																
P 33: REKONSTRUKCIJA DOSTOPNE CESTE DO GOLF IGRIŠČA Namen: Igrišče za golf Bled večinoma leži v občini Žirovnica. Ker z naše strani ni dostopen se golf ne izkorišča kot tržno in podjetniško priložnost. Predpogoj za to je vzpostaviti ustrezno prometno povezavo iz naše strani do igrišča. Potrebne aktivnosti: - Dogovor s partnerji, projektna dokumentacija, izvedba	DA	NE		Občina in zasebni investitorji	(200.000 EUR)	Zasebni investitor Občina	0	X								
P34: IZVEN NIVOJSKO KRIŽANJE Z ŽELEZNICO V ŽIROVNICI Namen: Križišče ter hkrati križanje ceste in železnice v Žirovnici je ena najnevarnejših prometnih točk v občini. Promet po železniški progi Ljubljana Jesenice narašča, zato je ogrožanje cestnega prometa, kolesarjev in pešcev vedno večja. Izboljšanje varnosti je mogoče le z ureditvijo križišča in izgradnjo izven nivojskega križanja ceste in železniške proge. Potrebne aktivnosti: Dogovarjanje z ministrstvom za promet in DRSC za umestitev naložbe v proračun in pripravo dokumentacije	DA	-		RS – DRSC in Slovenske železnice	NP	RS SŽ								O	O	
P 35: OBNOVA ŽELEZNIŠKE POSTAJE ŽIROVNICA Namen: Železniška proga in povezava z Ljubljano in Avstrijo je pomembna razvojna prednost Žirovnice, tako z vidika javnega prevoza, kakor z vidika turizma. Namen tega projekta je spodbuditi občane k večji uporabi železnice, upravljavca Slovenske pa k oživitvi železniške postaje (lahko tematsko povezane s potjo kulturne dediščine - Prešernom). Potrebne aktivnosti: - Vzpostaviti dialog s SŽ	DA	-		SŽ ZTK	NP	SŽ		O	O	X	X					

- Priprava turističnih programov povezanih z železnico																
Prioriteta 2: Okoljska infrastruktura in skrbno urejanje prostora	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)									
	DA NE	DA NE				O, RS, EU, JZP, Z	09	10	11	12	13	14	15	16 →		
Ukrep 2.6. Ekonomska in IKT infrastruktura																
P 36: OBRTNO POSLOVNA CONA MOSTE ŽIROVNICA	DA	-	OPPN	JZP	-	Investitor: Ržišnik & Perc d.o.o.	X	X								
Namen: pritegniti nova delovna mesta in investicije v občino ter domačim podjetjem, ki se nahajajo v stanovanjskih naseljih omogočiti preselitev na namensko poslovno-obrtno lokacijo v površini 8,5 ha. Potrebne aktivnosti: - Sprejem prostorskih aktov - Ureditev komunalne infrastrukture - Uvedba olajšav (komunalni prispevek) za podjetja, ki se preselijo iz naselja v con																

3.9.3. Prednostna usmeritev: medgeneracijsko povezana skupnost

Ukrep 3.1.: Oskrba in vključevanje starejših in odraslih oseb s posebnimi potrebami

Zaradi staranja prebivalstva bomo v naslednjih letih postoma v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, javno službo ter zasebnimi investitorji razvijati infrastrukturo in nove storitve za oskrbo starejših generacij.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število koristnikov pomoči na domu	17	30	40	Občina Žirovnica

Ukrep 3.2.: Kakovostno preživljanje prostega časa mladih in preventivna dejavnost

Cilj občine je zagotavljanje pogojev in ponudbe za zdravo in kakovostno preživljanje prostega časa mladih ter zagotavljanje stalne preventivne dejavnosti med mladimi. V novem obdobju se bomo prednostno usmerili v razvoj ponudbe za srednješolce in študente ter spodbujanju prostovoljstva, mednarodnega in medgeneracijskega sodelovanja mladih. Preventivna dejavnost je usmerjena v osnovnošolsko mladino.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
% mladih od 14-18 let vključen v aktivnosti za mlade v občini	5% (10)	20% (cca 50 oseb)	40% (100 oseb)	DPM
Število obnovljenih/ na novo urejenih manjših igrišč za igro in šport otrok in mladine	1	5	8	Občina Žirovnica

Ukrep 3.3.: Športno udejstvovanje občanov

Gibanje je pomemben dejavnik za ohranjanje in krepitev zdravja, obenem pa tudi priložnost za druženje. Občina si je na področju športa in rekreacije postavila naslednje cilje:

- zdravi in motorični otroci
- dostopna in pestra rekreacijska ponudba za dijake, študente in odrasle (»razmigani Kašarji«),
- športni uspehi v prednostnih panogah - zgled za mlade,
- kakovostni, dostopni in polni športni objekti.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
% občanov vključenih odraslih (nad 15 let) v športne aktivnosti društev	30%	50% (1.400 oseb)	75% (2.000 oseb)	Občina Žirovnica

Ukrep 3.4.: Dostopne javne storitve

Dostopnost javnih je v območjih z manjšim številom prebivalcev omejena, saj običajno ni ekonomsko opravičljiva. Kljub temu si bo občina Žirovnica v prihodnje v okviru svojih pristojnosti, vpliva in možnosti prizadevala za:

- dostop do informacij in znanja
- izboljšanje standarda zdravstvene oskrbe občanov
- dostop do stanovanja za socialno šibke
- dostopnost vrtca v občini

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Število članov knjižnice/ potencialnega uporabnika	0,24	0,26	0,28	Občina Žirovnica
Število prebivalcev/splošnega družinskega zdravnika	1.861	1.800	1.800	Občina Žirovnica
Število prebivalcev/ zobozdravnika	2.735	2.300	2.300	Občina Žirovnica
% otrok vključenih v vrtec pri OŠ Žirovnica	56%	70%	80%	OŠ Žirovnica

Prioriteta 3: Aktivna in medgeneracijsko povezana skupnost	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja O, RS, EU, JZP, Z	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)							
	DA NE	DA NE					09	10	11	12	13	14	15	2016 →
Ukrep 3.1. Oskrba in vključevanje starejših in odraslih oseb s posebnimi potrebami														
P 37: POMOČ NA DOMU Namen: zagotoviti čim daljše bivanje starejših oseb v svojem domačem okolju Potrebne aktivnosti: v skladu z rastjo potreb bomo - povečevali obseg pomoči na domu - kakovostno nadgrajevanje v smeri 24 urne pomoči - Vključevanje v nove pobude (socialni servis,...)	NP	NP	NP	Občina , Dom upokojencev F. Bergla	Cca 10% letna rast na današnji obseg	50% storitve javne službe sofinancira občina	X	X	X	X	X	X	X	X
P 38: DOM STAROSTNIKOV Namen: za cca 50 – 100 starejših občanov Žirovnice zagotoviti domsko oskrbo ter dodatne storitve (dnevno varstvo, začasna namestitve, varovana stanovanj,..) v bližini doma za cca 50 – 100 oseb Potrebne aktivnosti: - Umestitev v prostor - DIIP (preveritev izvedljivosti in možnih poslovnih modelov – koncesija, enota doma, tržno) - Pridobitev zemljišč - Pridobitev zasebnega partnerja	DA*	NE	OPPN Koncesija	Občina in JZP	2.000.000	Občina - pripravljalni stroški			O	O	O	X	X	
Ukrep 3.2. Kakovostno preživljanje prostega časa mladih														
P 39: MLADINSKI CENTER Namen: omogočiti druženje in kakovostno preživljanje prostega časa mladih, še posebej srednješolske in študentske generacije Potrebne aktivnosti: - Organiziranje zainteresiranih društev (izbor nosilca centra) in priprava programa MC (pr. Učna pomoč drug drugemu, koncerti, predavanja, umetniške razstave, vaje glasbenih skupin, biljard, mladinski parlament,...) - Poskusni zagon programa, sofinanciranje programa - Pridobitev in ureditev (prenova) manjšega prostora	NE	NE		Društva (DPM – nosilec, skavti,...)	2.500 EUR/ leto za program Investicija: 150.000 EUR	Občina Donatorji	O	O	X	X	X	X	X in	X

Prioriteta 3: Aktivna in medgeneracijsko povezana skupnost	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja O, RS, EU, JZP, Z	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA NE	DA NE					09	10	11	12	13	14	15	2016 →	
Ukrep 3.2. Kakovostno preživljanje prostega časa mladih															
P 40: PREVENTIVNO, PROSTOVOLJSTVO IN MEDNARODNO SODELOVANJE MLADIH Namen: Podpora preventivnim programom za delo z otroci in mladino, spodbujanje prostovoljstva, vključevanja in priprave mladih za družbeno odgovornost ter njihovo povezovanje z vrstniki in somišljeniki v drugih državah Potrebne aktivnosti: občina bo spodbujala in sofinancirala aktivnosti društev, šol in drugih organizacij ki bodo pospeševale preventivno delo, medgeneracijsko in mednarodno sodelovanje mladih, še zlasti kadar le to temelji na krepitvi prostovoljstva in solidarnosti (pr. družabništvo starejših, izbirni predmeti v šolah,).	-	-		Društva (Karitas, RK,.skavti , šola cerkev, DPM,šole, CSD	2.500 EUR/ leto	Občina Donatorji	X	X	X	X	X	X	X	X	
Ukrep 3.3. Športno udejstvovanje občanov															
P 41: VEČNAMENSKA ŠPORTNA DVORANA Namen: pridobiti večnamenski prostor za 300 gledalcev in 1.200 m2 športne površine, ki bo omogočil zadostne pokrite športne površine za potrebe športne vzgoje mladih - OŠ, vadbo športnih klubov ter rekreacijo občanov kakor tudi mednarodna športna tekmovanja ter druge kulturne, zabavne in turistične prireditve. Potrebne aktivnosti: Izgradnja, zagotovitev upravljanja, trženja in rednega vzdrževanja	DA	DA		Občina	5.000.000	MŠŠ, Fundacija za šport	X	X							
P 42: UREJANJE ODPRTIH ZELENH POVRŠIN ZA IGRO IN ŠPORT Namen: vsako leto v 1 vasi urediti manjši javni prostor, kjer se otroci in mladi lahko srečujejo, igrajo in ukvarjajo s športom (pr. 1 koš, klop,...); v urejanje in vzdrževanje teh površin vključiti mlade, da zmanjšamo morebitne poškodbe. Cilj je v vsakem naselju zagotoviti manjšo urejeno športno- igralno površino za otroke in mladino . Potrebne aktivnosti: - Identificiranje lokacij in potreb vasi - Odkupi ali pridobitev služnosti , če gre za zasebna zemljišča - Izdelava večletnega programa ureditve - Dogovor med vaškimi odbori, občino in DPM za izvedbo projekta	NP	DA	-	Občina Vaški odbori DPM	5.000 EUR/ leto	Občina Donatorji	X	X	X	X	X	X	X	X	

Prioriteta 3: Aktivna in medgeneracijsko povezana skupnost	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja O, RS, EU, JZP, Z	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)								
	DA NE	DA NE					09	10	11	12	13	14	15	2016 →	
Ukrep 3.3. Športno udejstvovanje občanov															
P 43: MODEL FINANCIRANJA PROGRAMA ŠPORTA IN REKREACIJE Namen: - z izgradnjo večnamenske športne dvorane bo zaradi zagotavljanja njene čim večje izrabe potrebno ustrezno načrtovanje urnikov in rabe s strani šole, društev in klubov; obstoječ sistem sofinanciranja športa tega ne omogoča (danes 2 vadbene enoti, po izgradnji bo potrebno zapolniti 3) - posodobiti sistem financiranja športa in rekreacije tako, da bomo zagotavljali cilje postavljene s tem razvojnim programom Potrebne aktivnosti: - Sprememba pravilnika o sofinanciranju športa in rekreacije in organiziranosti športa upoštevajo naslednja izhodišča	NE	DA	Pravilnik za vrednotenje letnega programa športa v občini Žirovnica	Občina Žirovnica – Komisija za šport	Prestrukturiranje znotraj današnjega obsega proračunskih sredstev	Občina Žirovnica	O								
Ukrep 3.4. Dostopne javne storitve															
P 44: DOSTOPNOST DO ZNANJA IN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA Namen: Izboljšanje dostopnosti knjižnice in vseživljenjskega učenja občanom Žirovnice. Potrebne aktivnosti: - Krepitev krajevne knjižnice (več prireditev za odrasle, dodatno gradivo, povečevanje elektronskega poslovanja, ..) - Uporaba infrastrukture OŠ (računalniška in druge učilnice) za različne interesne dejavnosti skupin občanov	-	-	-	Krajevna knjižnica	4.000 EUR/leto	Občina									
P 45: ZDRAVSTVENA MREŽA Namen: 100% izboljšati dostopnost do zdravstvenih storitev na primarni ravni Doseči izkoriščenost prostorov zdravstvene postaje Potrebne aktivnosti: - Povečati število zdravnikov v ambulantni in zobni ambulantni - umestiti jih v zdravstveno mrežo + 1 zdravnik + 1 zobozdravnik - OZ Gorenjske bi v primeru, da se javna mreža ne razširi, prostore lahko oddal zasebnikom)	-	-	-	OZG/ JZP	-	Občina	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Prioriteta 3: Aktivna in medgeneracijsko povezana skupnost	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. programi, ki jih je treba spremeniti	Nosilec	Ocenjena vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja O, RS, EU, JZP, Z	Okvirni terminski plan (O priprava, X izvedba)							
	DA NE	DA NE					09	10	11	12	13	14	15	2016 →
Ukrep 3.4. Dostopne javne storitve														
P 46: STANOVANJSKI PROGRAM	-	-	-	Občina	6.000	Občina		X →						
Namen: v skladu s predpisi pripraviti program stanovanjske politike občine in zagotavljanja stanovanj za socialno ogrožene skupine. Potrebne aktivnosti: Izdelava programa														
P 47: RAZŠIRITEV VRTCA	-	-	-	Občina	240.000	Občina MŠŠ		O	O	X				
Namen: z novo zakonodajo je znižana oskrbnina za drugega in brezplačna oskrbnina za tretjega otroka v vrtcu; s tem je vrtec postal dosegljivejši in privlačnejši za več družin, povpraševanje po prostih mestih pa narašča. Vrtcu pri OŠ Žirovnica primanjkuje cca 50 mest v kolikor bi želeli doseči 80% vključenost otrok v domači vrtec. Potrebne aktivnosti: - Preveritev prostorskih možnosti izrabe prostora pri OŠ in priprava ustrezne projektne dokumentacije - Izvedba														

3.9.4. Prednostna usmeritev: prijazna in učinkovita občina

Ukrep: 4.1. Prijazna in učinkovita občina

Za uresničevanje ciljev tega razvojnega programa bo potrebna strokovna, finančna in organizacijska podpora občinske uprave, javnih služb kakor tudi civilne družbe in občanov. V ta namen s to horizontalno prednostno usmeritvijo zagotavljamo v stalno usposabljanje občinske uprave, povečanje nadzora nad delovanjem javnih služb, krepimo komuniciranje in sodelovanje z občani, podpiramo nevladne organizacije ter načrtujemo intenzivnejše odpiranje občine preko svojih meja, tudi v mednarodni prostor.

Kazalnik	2008	2016	2020	Vir podatka
Zagotavljanje vsaj obstoječega finančnega potenciala občine za razvoj	1 mio EUR/leto	1 mio EUR/leto	1 mio EUR/leto	Občina Žirovnica

Prioriteta 4: Prijazna in učinkovita občina	OPN	Obstoječi NRP	Odloki oz. program,	Nosilec	Ocenjenega vrednost v EUR z DDV	Viri financiranja	09	10	11	12	13	14	15	16 →
P 48: USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH V OBČINSKI UPRAVI Namen: obdržati in krepiti strokovno, motivirano, prilagodljivo in večfunkcijsko občinsko upravo, ki bo učinkovit servis občanom in usposobljen tim za izvedbo tega razvojnega programa Potrebne aktivnosti: - Letni načrt usposabljanja vseh zaposlenih - Pridobivanje specifičnih znanj (javno-zasebno partnerstvo, javne finance, projektno vodenje, participacija občanov, vodenje s cilji,...)	-	-	-	Občina Žirovnica	V okviru sedanjih proračunskih sredstev	Občina Žirovnica	X	X	X	X	X	X	X	X
P49: PROSTORI ZA DELOVANJE OBČINSKE UPRAVE Namen: vzpostaviti optimalne pogoje za delo občinske uprave, občinskega sveta ter vseh organov občine Potrebne aktivnosti: - Umestitev v prostor - Pridobitev zemljišč/ objekta - Projektno investicijska dokumentacija - Izgradnja/ prenova in preselitev (400 m2)	DA	DA	-	Občina Žirovnica	600.000 EUR	400.000			O	X	X			
P 50: OKREPITEV NADZORA NAD JAVNIMI SLUŽBAMI Namen: Veliko javnih nalog občina izvaja prek svojih javnih zavodov, skupnih medobčinskih organov (inšpektorat) in podjetij, ki jim sofinancira dejavnost. Zadovoljstvo občanov je pogosto odvisno tudi od njihovega delovanja, zato je potrebno dvigniti strokovnost nadzora, izboljšati pretok informacij med predstavniki občine v nadzornih organih in vodstvu občine, s ciljem učinkovitega nadzora in izvajanja javnih nalog. Potrebne aktivnosti: - imenovanje strokovno usposobljenih predstavnikov občine v posamezne nadzorne organe	-	-	-	Občina Žirovnica	-	-	X	X	X	X	X	X	X	X

- izboljšati pretok informacij med predstavniki občine v nadzornih organih in vodstvu občine - poostri nadzor in učinke glede na vloške občine														
P 51: KOMUNICIRANJE IN INFORMIRANJE Namen: ohranjanje današnje raven informiranja, dostopnosti javnih podatkov in informacij vsem skupinam občanov in civilni družbi; ažurno informiranje in transparentno delovanje občine; uvajanje novih tehnologij Potrebne aktivnosti: - Nadaljevanje z izdajanjem lastnega časopisa - Nadgrajevanje spletne strani občine - Letni zbornik občine - Navedba in uporaba grba občine v primeru vseh dogodkov in projektov, ki jih sofinancira občina - Širjenje poslovanja občine z občani po internetu, e-servis - Vstopanje v pilotne projekte e-občine in uporabe novih tehnologij na področju komuniciranja z občani	-	-		Občina Žirovnica	V okviru sedanjih proračunskih sredstev	Občina Žirovnica	X	X	X	X	X	X	X	X
P 52: MEDOBČINSKO IN MEDNARODNO SODELOVANJE Namen: - biti odprt za sodelovanje in interesno povezovanje s sosednjimi in drugimi slovenskimi občinami - pridobiti 1-2 prijateljski občini Potrebne aktivnosti: - Vključevanje v regionalne in medobčinske pobude, ki ustrezajo razvojnim ciljem in vrednotam občine - Načrtno vzpostavljanje stikov in spoznavanje z različnimi primerljivimi občinami v EU in v JV Evropi	-	-		Občina Žirovnica	5.000€/leto	Občina Žirovnica	X	X	X	X	X	X	X	X
P 53 : POMOČ DRUŠTVOM Namen: ohranjanje in še razširiti delovanje društev Potrebne aktivnosti: Pomoč društvom pri pripravi projektov in kandidiranju za dodatna na sredstva	-	-		Občina Žirovnica	V okviru obstoječih proračunskih sredstev	Občina Žirovnica	X	X	X	X	X	X	X	X

3.10. Novi ukrepi in projekti po tipih in ciljnih skupinah

V spodnji tabeli podajamo povzetek nekaterih novosti, ki jih prinaša razvojni program glede na tip, ciljno skupino oziroma na partnerje, ki jih potrebujemo za izvedbo najpomembnejših projektov in aktivnosti. Tabela bo v pomoč vodstvu občine.

VELIKE OBČINSKE JAVNE NALOŽBE	NOVI UKREPI IN MALI PROJEKTI ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA OBČANOV	DOKUMENTI	PROJEKTNE POBUDE ZA ZASEBNE INVESTITORJE	PROJEKTNE POBUDE ZA MEDOBČINSKO SODELOVANJE	PROJEKTNE POBUDE ZA SODELOVANJE REGIJO IN DRŽAVO
Večnamenska športna dvorana Žirovnica (41)	Za občane: Sprehajalne poti (7), Dostopne javne službe (44,45,46,47)	Prostorski akti (18)	Obrtno – poslovna cona Žirovnica (36)	Odvajanje in čiščenje voda: CČN Radovljica (25)	Upravljanje Prešernove, Finžgarjeve hiše (3)
Pločnik Selo Zabreznica (29) Pločnik Breznica – Smokuč – Rodine (30)	Paket spodbud za podjetne občane: podeželske, etnološke , podjetniške in energetske (14,16,17, 22)	Lokalni energetski koncept (21)	Večnamenski prireditveni prostor na prostem s konjeniškim centrom (6)	CERO (28)	Kolesarske poti: Daljinska kolesarska pot s sistemom kolesarskih stez(8)
Zbirni center, EKO otoki in CERO (27,28)	Vaška tržnica in zunanja podoba vasi (15, 19)	Stanovanjski program (46)	Energetska sanacija objektov v javni lasti(23)	Turistični produkt: Pot kulturne dediščine, Kašarija (10,11)	Arheološki park Ajdna (2)
Dokončanje izgradnje sistema odvajanja in čiščenja voda ter vodovodov (25,26)	Starejši: Razširitev storitev pomoč na domu, podpora udeleženju starejših in invalidov (37,38)		Dom starostnikov (38)	Kolesarske poti: Daljinska kolesarska pot s sistemom kolesarskih stez (8)	Obvoznica Breznica z rekonstrukcijo državne ceste (32)
Turistično rekreacijski center Završnica (5)	Mladi: Mladinski center, prostovoljstvo in mednarodno sodelovanje mladih urejanje odprtih zelenih površin za igro in šport mladih (39,40)		Kulturno informacijski center Vrba (1)	Sava: urejanje režimov in vstopov v Savo Dolinko (9)	Kulturno informacijski center Vrba (1)
Obvoznica Vrba (31)	Sprememba pravilnika o sofinanciranju kulture in športa (12,43)		HE Moste (24)		Izven-nivojsko križanje z železnico v Žirovnici(34)
Breznica: obvoznica in trg (20,32)	Pomoč društvom (53)				Obnova železniške postaje (35)

4. Finančni okvir

Na osnovi načrtane strategije, prioritet, ukrepov in projektov je vrednost javnega dela razvojnega programa ocenjena na 23 mio EUR.

Finančna izvedljivost programa temelji na naslednjih predpostavkah:

- Vse vrednosti so podane v stalnih cenah za leto 2009,
- finančni razvojni potencial občine se ohranja na 1 mio EUR oz povečuje do leta 2020,
- 35% oz. cca 8 mio EUR sredstev občina pridobi iz dodatnih virov EU in sredstev RS,
- v obdobju 2012 – 2015 bo potrebna zadolžitev proračuna za realizacijo okoljskih naložb (odvajanje in čiščenje voda) v skupni ocenjeni višini cca 3,5 mio EUR,
- tekoča poraba ne narašča,
- ocenjena vrednost projektov se ne poviša.

V kolikor posamezna predpostavka ne bo izvedljiva, bo potrebno:

- realizacijo razvojnega programa podaljšati,
- iskati druge modele financiranja posameznega projekta,
- bistveno poseči v zmanjšanje tekoče porabe proračuna.

Tabela 13: Indikativni finančni okvir razvojnega programa občine Žirovnica 2009 – 2016 z elementi do 2020

št	Prednostna usmeritev/program/ ukrep - projekt	VSE SKUPAJ V EUR 2009 - 2020			VSE SKUPAJ V % 2009 - 2020		
		skupaj	drugi viri	lastna sredstva	skupaj %	drugi viri	lastna sredstva
	VSE SKUPAJ	23.307.638	8.085.201	15.222.437	100,00%	34,7%	65,3%
1.	SOŽITJE: kultura, turizem in podeželje	3.280.077	2.139.006	1.141.071	14,07%	65,2%	34,8%
1.1.	Privlačni javni kulturno - turistični objekti	2.046.083	1.619.866	426.217	8,78%	79,2%	20,8%
1.2.	Sistem tematskih poti in rekreacijskih območij na prostem	803.994	461.740	342.254	3,45%	57,4%	42,6%
1.3.	Inovativen razvoj in ambicioznejše trženje turizma in kulture	250.000	40.000	210.000	1,07%	16,0%	84,0%
1.4.	Podjetno podeželje	180.000	17.400	162.600	0,77%	9,7%	90,3%
2:	OKOLJSKA INFRASTRUKTURA IN SKRBNO UREJANJE PROSTORA	13.681.646	4.457.592	9.224.054	58,70%	32,6%	67,4%
2.1.	Ohranjanje krajine, ambientov in podobe vasi	1.100.000	0	1.100.000	4,72%	0,0%	100,0%
2.2.	Energetska učinkovitost in raba iz obnovljivih virov energije	110.000	10.000	100.000	0,47%	9,1%	90,9%
2.3.	Celovita ureditev okoljske infrastrukture	9.282.093	4.061.568	5.220.525	39,82%	43,8%	56,2%
2.4.	Pretočen in varen promet	3.189.553	386.024	2.803.529	13,68%	12,1%	87,9%
2.5.	Ekonomsko in IKT infrastruktura	0	0	0	0,00%	0,0%	0,0%
PU3:	MEDGENERACIJSKO POVEZANA SKUPNOST	5.970.133	1.488.603	4.481.530	25,61%	24,9%	75,1%
3.1.	Oskrba in vključevanje starejših in odraslih oseb s posebnimi potrebami	424.000	0	424.000	1,82%	0,0%	100,0%
3.2.	Kakovostno preživljanje prostega časa mladih	230.000	2.000	228.000	0,99%	0,9%	99,1%
3.3.	Športno udejstvovanje občanov	5.030.133	1.462.603	3.567.530	21,58%	29,1%	70,9%
3.4.	Dostopne javne storitve	286.000	24.000	262.000	1,23%	8,4%	91,6%
PU4:	PRIJAZNA IN UČINKOVITA OBČINA	375.782	0	375.782	1,61%	0,0%	100,0%

5. Organizacijski okvir za izvedbo

■ Sprejem in spreminjanje

Občinski razvojni program sprejme občinski svet.

■ Izvajanje

Župan občine je skupaj z občinsko upravo in javnimi službami odgovoren za izvajanje razvojnega programa.

Operativno se razvojni program izvaja prek projektov in aktivnosti, finančno pa prek umestitve projektov v vsakoletni proračun in načrt razvojnih programov.

Izvajanje poteka na projektni način in v skladu z zakonodajo za posamezno področje. Za vsak projekt v pristojnosti občine župan imenuje odgovornega vodjo projekta in projektno skupino, v kolikor gre za zahtevnejši projekt.

■ Spremljanje izvajanja

Za spremljanje izvajanja je zadolžen projektni svet, ki deluje ves čas trajanja razvojnega programa. Projektni svet sestavljajo župan, podžupan, vodstvo občinske uprave in predsedniki odborov občinskega sveta. Ob poteku mandata župana in občinskega sveta se projektni svet ustrezno spremeni.

Župan enkrat letno poroča občinskemu svetu o realizaciji občinskega razvojnega programa. Takrat se tudi javno objavi doseganje ciljev in kazalnikov opredeljenih v razvojnem programu občine.

■ Vmesna ocena izvajanja in predlog sprememb

Vsake 4 leta se naredi vmesna ocena in predlaga sprememba občinskega razvojnega programa. Predvidene vmesne ocene in spremembe razvojnega programa so

- leta 2012,
- leta 2016 in
- leta 2020.

Spremembe občinskega razvojnega programa sprejme občinski svet.

Priloge

Priloga 1: Okrajšave

ARSO	Agencija RS za okolje
BDP	Bruto domači proizvod
BSC	Business Support Centre/ Poslovno podporni center d.o.o. Kranj
BDV	Bruto dodana vrednost
CERO	Center za ravnanje z odpadki
ČN	Čistilna naprava
CSD	Center za socialno delo
DRSC	Direkcija za državne ceste
DURS	Davčna uprava RS
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
EU	Evropska unija
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
GJS	Gospodarske javne službe
INTERREG	Program EU namenjen pospeševanju prekomejnega sodelovanja
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
ITP	Integralni turistični proizvod
IRO	Indeks razvojne ogroženosti
JZP	Javno – zasebno partnerstvo
KZU	Kmetijska zemljišča
LAS	Lokalna akcijska skupina v programu EU za razvoj podeželja LEADER
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MK	Ministrstvo za kulturo
MSP	Mala in srednje velika podjetja
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NVO	Nevladne organizacije
NATURA 2000	Evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije.
NUSZ	Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča
OE	Območna enota
OP	Operativni program
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobní prostorski načrt
OS	Območna služba
OVE	Obnovljivi viri energije
OŽ	Občina Žirovnica
PPP	Public – private partnership/ Javno-zasebno partnerstvo
PC	Poslovna cona
PE	Populacijski ekvivalent
RRA	Regionalna razvojna agencija
RČV	Razvoj človeških virov
RRP	Regionalni razvojni program
RS	Republika Slovenija
SKTE	Standardna klasifikacija teritorialnih enot
SVRL	Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
SŽ	Slovenske železnice
SURS	Statistični urad RS
UE	Upravna enota
VEM	Vse na enem mestu
ZRSZ	Zavod RS za zaposlovanje
ZTK	Zavod za turizem in kulturo

Priloga 2: Primerjava statističnih podatkov Občine Žirovnica z gorenjskimi in nekaterimi drugimi slovenskimi občinami

	Površina v km ²	Število prebivalcev jun. 2008	Gostota poselitve, preb./km ² , jun. 2008	Indeks staranja, nad 64/ do 14 let, jun. 2008	Delež preb. z visoko izobrazbo, popis 2002	Število diplomantov/ 1000 preb., 2007	Število delovno aktivnih preb., okt. 2008	Število samozaposl. oseb, okt. 2008	Stopnja zaposlenosti, 2007	Stopnja brezposel., okt. 2008	Delež zaposlenih v storitvenih dejavnostih, popis 2002	Dodana vrednost na zaposlenega v gosp. družbah, 2007	Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo po občini zaposlitve, okt. 2008	Število prenočitev turistov, 2007	Kmetijska zemljišča v uporabi družinskih kmetij, v ha, PKG 2000	Delež Natura 2000
SLOVENIJA	20.273,0	2.039.399	100,6	117,06	7,90%	8,17	888.111	89.578	60,4%	6,6%	52,73%	33.538 €	917,64 €	8.261.308	456.214,78	
GORENJSKA	2.136,7	202.485	94,8	109,38	8,00%	6,85	74.673	7.184	61,2%	4,4%	48,89%	32.184 €	888,55 €	1.479.922	31.622,28	44,40%
Bled	72,3	8.189	113,3	149,62	11,24%	10,50	3.613	372	59,6%	3,4%	61,73%	31.380 €	888,08 €	539,169	1.935,58	36,40%
Bohinj	333,7	5.335	16,0	138,01	4,74%	6,61	1.384	288	63,4%	2,3%	49,55%	24.427 €	711,91 €	282.962	2.127,11	84,30%
Cerklje na Gorenjskem	78,0	6.835	87,6	82,68	5,34%	8,43	2.815	398	63,3%	3,8%	47,20%	53.073 €	1.160,86 €	30.595	2.512,89	7,26%
Gorenja vas - Poljane	153,3	7.209	47,0	69,73	4,17%	8,40	1.366	361	64,2%	2,5%	34,63%	25.109 €	867,22 €	1.283	4.151,76	10,62%
Gorje	116,2	2.908	25,0	112,00	6,15%	2,08	435	135	58,1%	2,5%	47,64%	28.049 €	807,00 €	7.502		92,65%
Jesenice	75,8	21.945	289,5	112,48	4,37%	6,99	7.892	443	59,7%	5,2%	50,17%	43.818 €	883,78 €	920	686,63	15,69%
Jezerško	68,8	696	10,1	127,37	5,35%	2,89	103	29	57,5%	3,1%	53,33%	24.824 €	837,53 €	8.140	293,64	64,43%
Kranj	150,9	54.308	359,9	115,32	10,18%	8,45	25.416	1.712	61,4%	5,8%	51,14%	33.752 €	932,63 €	47.708	3.787,22	19,40%
Kranjska Gora	256,3	5.416	21,1	165,36	7,01%	6,81	1.406	185	57,3%	4,5%	63,71%	25.065 €	858,59 €	411.491	1.640,79	56,49%
Naklo	28,3	5.192	183,5	90,27	8,55%	10,29	2.647	186	60,8%	4,6%	51,60%	33.389 €	892,84 €	6.331	868,74	5,35%
Preddvor	87,0	3.334	38,3	101,29	8,46%	9,46	692	156	62,3%	3,7%	49,61%	30.934 €	789,26 €	12.491	884,10	16,25%
Radovljica	118,7	18.664	157,2	130,02	9,43%	8,34	7.041	698	59,8%	3,8%	53,51%	26.352 €	837,63 €	126.700	2.262,37	57,28%
Šenčur	40,3	8.251	204,7	83,06	8,07%	8,98	2.066	355	62,0%	3,9%	49,75%	39.818 €	906,55 €	21	1.730,71	6,44%
Škofja Loka	146,0	22.647	155,1	93,87	9,38%	10,40	8.885	823	62,9%	3,3%	46,53%	29.506 €	852,36 €	975	3.117,27	14,79%
Tržič	155,4	15.406	99,1	117,10	5,98%	7,94	3.573	465	59,5%	5,8%	44,84%	22.033 €	758,58 €	793	1.433,05	79,49%
Železniki	163,8	6.899	42,1	88,08	5,17%	9,46	2.597	267	64,8%	2,2%	27,85%	28.012 €	787,55 €	748	2.300,24	25,54%
Žiri	49,3	4.955	100,5	102,22	4,95%	8,47	2.054	187	64,2%	2,5%	30,06%	23.184 €	789,94 €	90	1.358,38	0,66%
Žirovnica	42,6	4.296	100,8	131,86	9,26%	9,63	688	124	60,3%	3,5%	54,20%	26.612 €	939,96 €	2.003	531,80	45,37%
Komenda	24,1	4.986	206,9	69,74	7,58%	9,28	1.582	241	64,6%	3,3%	51,50%	7.051 €	857,05 €	0	1.022,03	1,65%
Mengeš	22,5	7.059	313,7	87,53	8,00%	9,76	2.806	293	62,1%	4,1%	59,85%	35.675 €	846,83 €	847	239,93	39,39%